

Radni uvjeti i neke kompetencije odgojitelja u području kinezioloških aktivnosti

Bregeš, Nives

Undergraduate thesis / Završni rad

2023

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Teacher Education / Sveučilište u Zagrebu, Učiteljski fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:147:677599>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-07-15**

Repository / Repozitorij:

[University of Zagreb Faculty of Teacher Education - Digital repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Nives Bregeš

RADNI UVJETI I NEKE KOMPETENCIJE
ODGOJITELJA U PODRUČJU KINEZIOLOŠKIH
AKTIVNOSTI

Završni rad

Zagreb, srpanj, 2023.

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA ODGOJITELJSKI STUDIJ

Nives Bregeš

RADNI UVJETI I NEKE KOMPETENCIJE
ODGOJITELJA U PODRUČJU KINEZIOLOŠKIH
AKTIVNOSTI

Završni rad

Mentorica:

Dr.dr.sc. Srna Jenko Miholić

Zagreb, srpanj, 2023.

Sadržaj

SAŽETAK	1
SUMMARY	2
1. UVOD	3
2. KINEZILOŠKA AKTIVNOST U RANOM I PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU	5
2.1. Jednostavne vrste tjelesnog vježbanja.....	5
2.2. Složenije vrste tjelesnog vježbanja	6
2.3. Složene vrste tjelesnog vježbanja	7
2.4. Šetnje	8
2.5. Priredbe.....	9
2.6. Izleti.....	9
3. ULOGA ODGOJITELJA U TJELESNOJ I ZDRAVSTVENOJ KULTURI	11
3.1. Kompetencije i profesionalna obilježja odgojitelja	11
3.2. Pripremanje odgojitelja.....	12
4. MATERIJALNI UVJETI RADA	13
4.1. Prostori za provođenje kinezioloških aktivnosti	14
4.2. Oprema za provođenje kinezioloških aktivnosti	15
4.2.1. Sredstva.....	15
4.2.2. Pomagala.....	16
4.3. Higijena prostora i opreme	17
5. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA	19
5.1. Cilj istraživanja.....	19
5.2. Uzorak ispitanika	19
5.3. Uzorak varijabli i istraživački instrument	22
5.4. Metoda obrade podataka	23
6. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I RASPRAVA	24
7. ZAKLJUČAK	32
8. LITERTURA	33
9. PRILOZI	35
IZJAVA O IZVORNOSTI ZAVRŠNOG RADA	39

SAŽETAK

Cilj je ovog završnog rada uvidjeti kakvi su radni uvjeti za provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama te istražiti neke kompetencije odgojitelja u tom području. U radu je objašnjeno koje su vrste kinezioloških aktivnosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju, uloge odgojitelja, kako se oni pripremaju za vođenje sata tjelesne i zdravstvene kulture te koja su njihova profesionalna obilježja i kompetencije. Na kvalitetu provođenja sata tjelesne i zdravstvene kulture uvelike utječu i materijalni uvjeti odgojno-obrazovnog objekta. Stoga je u ovom radu objašnjeno kakvi su materijalni uvjeti rada, prostori i oprema za provođenje kinezioloških aktivnosti te održavanje njihove higijene.

U svrhu pisanja ovog završnog rada provedeno je istraživanje na uzorku od 264 ispitanika u kojem je ispitano kakvi su materijalni uvjeti u kojem ispitanici rade, kakve su vrtičke sportske površine, sportski rekviziti te kompetentnost ispitanika na području kinezioloških aktivnosti.

U provedenom istraživanju najveći broj ispitanika tvrdi kako njihov vrtić ima vlastite sportske površine koje su premale u odnosu na broj djece, također najviše ispitanika smatra kako je njihov vrtić dobro opremljen sportskim rekvizitima. Rezultati su pokazali kako ispitanici većinom shvaćaju važnost zdravstvenih aspekata tjelesnog vježbanja, poznavanja kineziološke metodike i metodičkih postupaka te da je većina njih sposobna procijeniti vlastiti pedagoški rad u ovom području.

Ključne riječi: kompetencije odgojitelja, materijalni uvjeti rada; profesionalna obilježja odgojitelja; tjelesna aktivnost djece; zdravlje

SUMMARY

The goal of this final paper is to see what the working conditions are for the implementation of kinesiology activities in preschool institutions and to investigate some competencies of educators in that area. The paper explains what types of kinesiology activities there are in early and preschool education, the role of educators, how they prepare to lead a physical and health education class, and what their professional characteristics and competencies are. The quality of the physical and health education class is greatly influenced by the material conditions of the educational facility. Therefore, this paper explains the material working conditions, spaces and equipment for conducting kinesiology activities and maintaining their hygiene.

For the purpose of writing this final paper, a survey was conducted on a sample of 264 respondents in which the material conditions in which the respondents work, the kind of kindergarten sports surfaces, sports props and the competence of the respondents in the field of kinesiology activities were examined.

In the conducted research, the largest number of respondents claim that their kindergarten has its own sports areas that are too small in relation to the number of children, and most respondents also believe that their kindergarten is well equipped with sports equipment. The results showed that most respondents understand the importance of health aspects of physical exercise, knowledge of kinesiology methodology and methodical procedures, and that most of them are able to evaluate their own pedagogical work in this area.

Keywords: competencies of educators, material working conditions; professional characteristics of educators; physical activity of children; health

1.UVOD

Odgovitelji predškolske djece jedni su od prvih osoba s kojima se djeca susreću prilikom ulaska u ustanove za rani i predškolski odgoj i obrazovanje. Upravo su odgojitelji ti koji mogu odgovorno integrirati odgojno-obrazovna područja, koji se cjeloživotno usavršavaju zbog unaprjeđivanja kvalitete odgoja i obrazovanja djece (Prskalo, 2004). Odgojitelj je prema Findaku (1995) rukovoditelj odgojno-obrazovnog procesa u cijelosti, točnije odgovoran je za realiziranje plana i programa odgojno-obrazovnog područja te ima izuzetno važnu ulogu u životu i radu djece rane i predškolske dobi.

Odgovitelj da bi integrirao odgojno-obrazovna područja i njegove karakteristike u svoj rad treba steći, ali i cjeloživotno stjecati potrebne profesionalne kompetencije. „Profesionalna kompetentnost bitna je odlika odgojitelja s kojom je u najužoj vezi odgojno-obrazovna djelatnost i djetetov uspjeh kao rezultat te djelatnosti.“ (Lučić, 2007, str. 152). Kompetencije koje je odgojitelj stekao formalnim obrazovanjem, na fakultetu, često su nedovoljna za rješavanje svih zadataka s kojima se susreće u praksi. Stoga je važno da se kontinuirano usavršava, da je visoko motiviran za rad s djecom, da istražuje različite strategije učenja te da je kreativan i inovativan u svom radu (Miljković, Đuranović i Vidić, 2019).

Prema Ivanković (1982) tjelesni je odgoj dio općeg odgoja i prva je stepenica u općem sustavu tjelesnog odgoja, te je vrlo važan za djecu predškolskog uzrasta. Djeca predškolske dobi su većinu dana u pokretu, što im je potrebno za rast i razvoj jer im se u toj dobi razvija koštano-vezivni i živčano-mišićni sustavi. Stoga je upravo iz tog razloga vrlo bitno da odgojitelji osvijeste važnost djetetovog zdravog i normalnog tjelesnog razvoja te važnost zadovoljavanja djetetovih prirodnih potreba za kretanjem.

U djetetovu životu svako razvojno razdoblje ima različite karakteristike koje je potrebno uvažavati tijekom tjelesnog vježbanja. Kineziološko stajalište o razvoju ranog i predškolskog razvoja djece očituje se u razvoju motorike djeteta, djetetovih morfoloških obilježja te njegovih funkcionalnih i motoričkih sposobnosti (Petrić, 2019). Prema Benčić (2016) odgojitelj treba dobro poznavati djecu s kojom provodi tjelesne aktivnosti, odnosno mora poznavati njihove sposobnosti, mogućnosti te poštivati njihove želje i potrebe. Dobrim poznavanjem karakteristika djeteta, njegove tjelesne građe, razvoja te osobina samog djeteta, odgojitelj će moći primijeniti primjerene metode rada, znati kako pristupiti djetetu te kako unaprjeđivati tjelesni odgoj djece predškolske dobi (Ivanković, 1982).

Osim potrebnih kompetencija odgojitelja, cjeloživotnog usavršavanja, dobrog poznavanja djece i njihovih razvojnih karakteristika, na uspješnost i kvalitetu provođenja kinezioloških aktivnosti u vrtiću utječu i radni uvjeti u kojima se ono provodi. Findak (1995) navodi kako je prostor za kineziološke aktivnosti prostor koji je dovoljno velik i siguran za korištenje i provođenja kinezioloških aktivnosti bez obzira na okolinske vremenske uvjete. Kineziološke se aktivnosti mogu provoditi unutar vrtića ili na otvorenom kao što je npr. vrtićko dvorište ili igralište. Unutarnji, ali i vanjski prostori za kineziološke aktivnosti moraju biti kvalitetni i sigurni za korištenje. Osim prostora, vrlo je

bitno kakvi su sportski rekviziti odnosno oprema kojom se djeca služe u sklopu kinezioloških aktivnosti.

U ovom će se završnom radu objasniti i opisati važnost tjelesnog vježbanja, povezanost kompetencija odgojitelja s radnim uvjetima te njihov utjecaj na provođenje kinezioloških aktivnosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Također će se objasniti i navesti metodologija istraživanja te rezultati i diskusija istoga.

2. KINEZIOLŠKA AKTIVNOST U RANOM I PREDŠKOLSKOM ODGOJU I OBRAZOVANJU

Findak (1995.) navodi kako je tjelesno vježbanje odnosno kineziološka aktivnost djece predškolske dobi jedna od najvažnijih čimbenika za poticanje njihovog potpunog rasta i razvoja. Svi pokreti kao što su hodanje, trčanje, skakanje, bacanje, hvatanje, kotrljanje, gađanje, puzanje, provlačenje, dizanje, nošenje i tako dalje smatraju se tjelesnim vježbanjem koje doprinose mišićnom razvoju, razvoju dostignuća i osobina te doprinose očuvanju i unaprjeđivanju zdravlja. U predškolskog se dobi razvijaju veliki mišići, koštano-vezivni sustav, živčano-mišićni sustav, središnji živčani sustav te kompletna ličnost djeteta. Te je upravo iz tih razloga vrlo važno provoditi kineziološke aktivnosti u vrtiću, ali i izvan njega (Ivanković, 1982).

Vrste kinezioloških aktivnosti djece predškolske dobi prema Neljaku (2009) mogu biti jednostavne, složenije i složene. U jednostavne spada spontano vježbanje, tematsko vježbanje te jutarnje vježbanje; u složenije pripada „sat“ igre te pokretna igra; dok u složene pripada sat tjelesne i zdravstvene kulture te sat tjelesnog vježbanja (Neljak, 2009). Osim navedenih vrsta kinezioloških aktivnosti djeca predškolske dobi se kineziološkom aktivnošću bave i prilikom šetnji, na priredbama, na izletima te na ljetovanjima i zimovanjima (Petrić, 2019).

2.1. Jednostavne vrste tjelesnog vježbanja

Spontano vježbanje se odnosi na sve neplanirane i spontane tjelesne aktivnosti koje djeca samoinicijativno provode bez vođenja ili uplitanja voditelja. Upravo su djeca ta koja smišljaju i biraju sadržaj te aktivnosti koje žele raditi. Većinom su to jednostavniji motorički zadatci kao što je na primjer spuštanje niz tobogan, ljuljanje na ljuljački, klackanje na klackalici, trčanje, skakanje, vrtnja oko svoje osi i slično. Djeca takvim motoričkim aktivnostima razvijaju i usavršavaju motoričke sposobnosti te biotička motorička znanja. Spontano vježbanje bi se upravo iz tog razloga trebalo provoditi svakodnevno, no ono nikako ne smije zamijeniti sat tjelesne i zdravstvene kulture. Uloga je odgojitelja tijekom spontanog vježbanja nadgledati i pratiti djecu s ciljem čuvanja djece, ali bez uplitanja i usmjeravanja aktivnosti (Neljak, 2009).

Tematsko vježbanje se odnosi na jednu planiranu aktivnost vježbanja koja je osmišljena i realizirana od strane odgojitelja. Većinom su to jednostavni motorički zadatci za koje ne treba posebna priprema odgojitelja niti puno objašnjavanja, a može se koristiti u raznim prilikama. To može biti na primjer igra s pjevanjem dok čekaju svoj red za odlazak u dvorište, hodanje po špagi, hvatanje balona, trčanje s obručem ili oko čunjeva, vožnja triciklom ili autićima i slično. Uloga je odgojitelja nakon postavljanja zadatka praćenje i eventualno usmjeravanje djece unutar aktivnosti

ukoliko za to postoji potreba. Naravno, to ovisi i o dobi djece s kojima se tematsko vježbanje provodi. Što su djeca mlađa, to će uključivanje odgojitelja biti učestalije i obrnuto (Neljak, 2009).

Jutarnje vježbanje se provodi s ciljem da energičnim pokretima i vježbama razgibamo djetetovo tijelo te da ga pripremimo za daljnje planirane aktivnosti tijekom dana (Ivanković, 1982). Jutarnje se vježbanje treba provoditi svaki dan, prije doručka, a odgojitelj treba izabrati jednostavne i poznate vježbe kojima će se aktivirati djetetov krvožilni, dišni te lokomotorni sustav (Findak, 1995). Ono se provodi s djecom u trajanju od 4-5 minuta u srednjoj te 5-6 minuta u starijoj dobnoj skupini, dok djeca mlađe dobne skupine još ne provode jutarnje vježbanje. Kad su vremenske prilike povoljne, jutarnje vježbanje bi trebalo provoditi na otvorenom prostoru, a ukoliko se vježba u zatvorenom prostoru, tada bi prostor trebao biti prozračan i čist (Ivanković, 1982.). Sadržaji koji se koriste za jutarnje vježbanje su opće pripremne vježbe, kineziološke igre, vježbanje uz priču ili multimedije. Vrlo je bitno da djeca prilikom završetka jutarnje tjelovježbe peru ruke jer time stvaraju zdravstveno-higijenske navike (Petrić, 2019).

2.2. Složenije vrste tjelesnog vježbanja

„*Sat*“ igre sastoji se od dvije do četiri kratke tematske igre ili nekoliko kratkih elementarnih igara. „*Sat*“ igre služi i kao prijelazni organizacijski oblik prema satu tjelesne i zdravstvene kulture. Upravo iz tog razloga, odgojitelj postavlja prvu igru koja je slabijeg ili srednjeg intenziteta te postupno uvodi složenije igre, dok je posljednja igra ponovno slabijeg intenziteta kako bi se dječji organizam smirio. Trajanje „*sata*“ igre najčešće iznosi oko 15-20 minuta, a odgojitelj odabire, ovisno o dobi djece, koje će se igre igrati. Ovakva vrsta tjelesnog vježbanja najčešće se provodi s djecom mlađe i srednje dobne skupine, a rjeđe sa djecom starije dobne skupine (Neljak, 2009).

Pokretna igra ili vježbanje uz pripovijedanje nastaje pripovijedanjem odgojitelja koje je u funkciji igre. Sama bit pokretnih igara je u tome da se djeca kreću, da samostalno istražuju te da izvode kretnje kojima uče nova motorička gibanja. Najčešće se provode s djecom mlađih i srednjih dobnih skupina, a rjeđe u starijoj dobnoj skupini. Odgojitelj može tijekom pokretne igre prepričati neku bajku, a djeca će prepričano prikazati pokretom. Kad se djeca užive u sadržaj priče oni tada mogu imitirati pokrete stvarnih ili izmišljenih bića ili stvari. Kako bi pokretna igra bila uspješnija, odgojitelj mora dobro poznavati tekst priče koji će prepričati te se uživiti prilikom izvođenja i prepričavanja iste. Okvirno trajanje pokretne igre je 15-20 minuta (Neljak, 2009).

2.3. Složene vrste tjelesnog vježbanja

Sat tjelesne i zdravstvene kulture je kompleksna kineziološka aktivnost među ustanovama ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja koja se provodi u sklopu redovnog i integriranog programa. Odgojitelji se za sat tjelesne i zdravstvene kulture posebno pripremaju te s djecom planirano provode kineziološke sadržaje, a sve s ciljem unaprjeđivanja njihovih motoričkih sposobnosti, znanja te njihova zdravlja (Petrić, 2019). Bitno je da se tjelesnim vježbanjem aktivira cijelo djetetovo tijelo, da se utječe na djetetova morfološka obilježja, na njihove funkcionalne i motoričke sposobnosti, na unaprjeđenje motoričkih dostignuća te da dijete uz pomoć sata tjelesne i zdravstvene kulture razvije higijenske i zdrave navike te da shvati važnost fizičkog kretanja (Findak i Delija, 2001).

Sat tjelesne i zdravstvene kulture bi se trebao provoditi svakodnevno u mlađoj, srednjoj te starijoj dobnoj skupini djece. Ovisno o dobnoj skupini razlikuje se trajanje sata, stoga za mlađu dobnu skupinu sat tjelesne i zdravstvene kulture traje 25 minuta, za srednju 30 minuta, dok za stariju dobnu skupinu traje 35 minuta. Svaki sat tjelesne i zdravstvene kulture dijeli se na četiri dijela sata: na uvodni dio sata, pripremni dio sata, glavni dio sata te završni dio sata. Svaki od navedenih dijelova ima vlastite ciljeve i zadaće te se provodi kroz različite sadržaje i organizaciju. Unatoč tome, svi djeluju kao jedna cjelina (Findak, 1995).

Uvodni dio sata služi kako bi se dječje tijelo organizacijski, emotivno i fiziološki pripremila za daljnje vježbe i napore. Njime potičemo na pojačan rad krvožilnog i dišnog sustava te pojačavamo pokretljivost mišićnog i koštanog sustava (Kurjan Manestar, 2002). Sadržaji uvodnog dijela sata moraju biti prikladni dječjoj dobi, jednostavni te lako shvatljivi, ali i težiti ispunjavanju antropoloških, odgojnih i obrazovnih zadaća. Antropološke zadaće se odnose na povećanje tjelesne temperature te pripremanje tijela na daljnje napore, odgojne zadaće se odnose na stvaranje ugodne i pozitivne atmosfere dok se obrazovne zadaće uvodnog dijela sata odnose na unaprjeđivanje motoričkih dostignuća, sposobnosti i znanja. Sadržaji uvodnog dijela sata tjelesne i zdravstvene kulture su često razni oblici trčanja, elementarne igre te jednostavnije momčadske igre (Findak, 1995). Vrlo je važno osigurati tijekom uvodnog dijela pravilne izmjene odmora i napora (Pejčić, 2005).

Nakon uvodnog dijela sata slijedi pripremni dio sata. U ovom se dijelu sata djetetov organizam putem općih pripremnih vježbi priprema za zahtjevnije napore koje ga očekuju tijekom sata. Opće pripreme vježbe se prema Findaku (1995) dijele na vježbe jačanja, istezanja te labavljenja mišića. Isto tako dijele se na vježbe vrata, ruku i ramenog pojasa, trupa te zdjeličnog pojasa i nogu. Bitno je da se primjenom adekvatnih i dobi primjerenih vježbi utječe na razvoj motoričkih sposobnosti, funkcionalnih sposobnosti te da se ubrza rad srca i dišnih organa (Findak, 1995). Antropološke zadaće se u pripremnom dijelu sata odnose na pripremu dišnog, krvožilnog i lokomotornog sustava na buduće napore, odgojne zadaće se odnose na razvijanje osjećaja za red i skladan rad, dok se obrazovne zadaće odnose na usavršavanje poznatih motoričkih zadataka te na usvajanje novih motoričkih informacija i zadataka (Findak i Delija, 2001).

Nakon pripremnog dijela sata provodi se glavni dio sata koji se dijeli na glavni „A“ dio sata i glavni „B“ dio sata. Cilj je glavnog dijela sata da se uz pomoć zadanih vježbi stvore najpovoljniji uvjeti za ostvarivanje zadanih zadataka te da se tim vježbama pozitivno utječe na antropološki status djece (Findak, 1995). Antropološke se zadaće u glavnom dijelu sata odnose na primjenu raznovrsnih motoričkih zadataka kojima se stimulira rast i razvoj djece te dodatno usavršavanje motoričkih sposobnosti. Odgojne se zadaće odnose na razvoj pozitivnih stavova o tjelesnom vježbanju te radnih navika kod djece, dok je obrazovna zadaća glavnog dijela sata usavršavanje i usvajanje raznih motoričkih znanja i dostignuća (Findak i Delija, 2001). Findak (1995) navodi kao sadržaje glavnog „A“ dijela sata cjeline hodanja, trčanja, skakanja, preskakanja, bacanja, hvatanja i gađanja, puzanja, dizanja i nošenja, puzanja, provlačenja, potiskivanja i vučenja, kotrljanja i kolutanja, ples, igre i tako dalje. Dok je sadržaj glavnog „B“ dijela sata najčešće baziran na štafetnim i elementarnim igrama te plesom ili ostalim sadržajima uz glazbu (Findak, 1995).

Nakon glavnog dijela sata slijedi završni dio sata koji služi kako bi se dječji organizam umirio te se fiziološki i psihički približio stanju kakvo je bilo prije sata tjelesne i zdravstvene kulture. Findak i Delija (2001) navode kako su antropološke zadaće završnog dijela sata smirivanje dječjeg organizma uz pomoć mirnijih aktivnosti, odgojne se zadaće odnose na razvoj higijenskih, zdravstvenih te radnih navika. Obrazovna je zadaća završnog dijela sata usavršavanje i usvajanje motoričkih znanja s naglaskom na znanja vezana uz mirnije elementarne igre, vježbe disanja i plesa i slično (Findak i Delija, 2001).

Sat tjelesnog vježbanja je vrsta sata čija su svrha, struktura i pojedina obilježja ista kao i u satu tjelesne i zdravstvene kulture jedino što je sadržaj sportskog sata prilagođen potrebama pojedinog programa kao što je na primjer plivanje, skijanje sportska gimnastika i tako dalje. Najčešće se provodi u sportskim klubovima ili igraonicama te traje približno 45-60 minuta što ovisi o vrsti sporta koja se tada provodi (Neljak, 2009).

2.4. Šetnje

Šetnja je kineziološka aktivnost u kojoj djeca provode vrijeme hodajući u otvorenom prostoru, na zraku. Šetnja bi se trebala provoditi svakodnevno, naravno ukoliko to dopuštaju vremenske prilike. Odnosno, u šetnju ne bi trebalo ići ukoliko su prevelike ili preniske temperature, ako pada jaka kiša ili tuča, po gustoj magli ili ukoliko pada gust i mokar snijeg. Djecu je potrebno dobro pripremiti prije šetnje, a to podrazumijeva kvalitetnu obuću i odjeću koja je primjerena vremenskim uvjetima (Findak, 1995).

Odgojitelj prije polaska u šetnju određuje cilj šetnje, duljinu puta, sadržaj tijekom šetnje, put kojim će se šetati te trajanje hodanja i odmora. Što su djeca mlađa, to su trajanje i put kraći. Djeca mlađe dobne skupine mogu hodati otprilike 15 minuta, djeca srednje dobne skupine do 20 minuta, dok starija djeca mogu šetati 30 minuta (Findak, 1995).

Petrić (2019) navodi kako djeca prilikom šetnje aktiviraju svoj lokomotorni, krvožilni te dišni sustav. Osim toga, šetnjom se potiče na implementaciju svih odgojno-obrazovnih područja. Djeca promatraju prirodu oko sebe, ekološki se osvještavaju, međusobno komuniciraju i usvajaju informacije o biljkama ili životinjama, njihovim staništima i slično.

Prije šetnje djeca najčešće formiraju kolone u parovima zbog lakšeg praćenja i nadgledanja djece. Jedan od odgojitelja stoji na kraju kolone kako bi u vidnom polju imao svu djecu, dok je drugi odgojitelj na početku kolone. U šetnju se kreće prijedodne te se vraća prije ručka. Prilikom povratka bitno je da djeca očiste svoju obuću i odjeću te da operu ruke (Findak, 1995).

2.5. Priredbe

Priredbe su organizacijski oblik rada u kojem djeca pokazuju vlastita znanja te postignuća na kraju određenog odgojno-obrazovnog razdoblja. Djeca se prilikom izvođenja određenih pokreta, pjesama, dramskih izvedbi i ostalog osamostaljuju te podižu vlastito samopouzdanje. Vrlo je bitno da priredbe budu rezultat zajedničkog rada odgojitelja i djece (Findak, 1995).

Sadržaj priredbi može, ali i ne mora biti striktno iz područja tjelesne i zdravstvene kulture. One se mogu organizirati i provesti uz pomoć sadržaja iz drugih odgojno-obrazovnih područja. Mogu se organizirati tijekom cijele godine, sa svakom dobnom skupinom djece te prilikom obilježavanja određenih događaja ili za roditelje (Findak, 1995).

2.6. Izleti

Izleti se za djecu predškolske dobi najčešće organiziraju u proljeće, ljeto ili jesen i zimu sa svrhom upoznavanja djece s određenim kulturnim, sportskim i prirodnim vrijednostima nekog mjesta (Petrić, 2019). Izlet može biti organiziran tako da je baziran na pješaćenju ili pak u kombinaciji pješaćenja s prijevozom. Kako bi bio uspješno realiziran, bitno je da ga odgojitelji dobro isplaniraju i organiziraju. Bitno je da odrede cilj, zadaće, sadržaje, trajanje te sve ostale organizacijsko-tehničke pripreme kao što su mjesto i vrijeme polaska i povratka te što je sve djeci potrebno od obuće, odjeće te hrane i pića. Osim toga, prije izleta je bitno djecu pripremiti razgovorom o tome gdje se ide na izlet, pravovremeno obavijestiti roditelje o detaljima izleta, dobiti njihovu suglasnost te odabrati koji će od roditelja ići kao pratnja (Findak, 1995).

Ljetovanje se definira kao višednevni boravak u prirodi koji se provodi izvan mjesta stanovanja u ljetnim mjesecima. Ljetovanje se organizira na moru, uz rijeke, jezera ili uz druge vodene površine. Sadržaji koji se tijekom ljetovanja provode su plivanje, ronjenje, vježbanje disanja, igre u vodi ili na plaži, igre s vodom, štafetne i elementarne igre, plutanje na vodi, kretanje po vodi i slično. Djeca tijekom tog razdoblja kvalitetno provode vrijeme na zdrav i poučan način te stječu

nova ili usavršavaju postojeća znanja (Findak, 1995). Osim toga, vrlo je važno da djeca tijekom tog razdoblja razvijaju i stječu kompetencije koje su im potrebne prilikom ljetovanja, a to su: važnost zaštite od sunca, hidratacije te svjesnosti opasnosti koje su moguće prilikom predugog boravka na suncu (Petrić, 2019).

Bitno je da odgojitelji prije ljetovanja detaljno isplaniraju dnevni plan i program koji se odnosi na vrijeme ustajanja, jutarnje tjelovježbe, pospremanja kreveta i soba, jutarnju higijenu, doručak, prijepodneve aktivnosti, pripreme za ručak, ručak, poslijepodnevni odmor, poslijepodneve aktivnosti, slobodno vrijeme, pripremanje za večeru, večera te pripremanje za spavanje i spavanje (Findak, 1995).

Zimovanje se definira kao višednevno boravljenje u prirodi, najčešće u planinama na snijegu. Sadržaji se tijekom zimovanja provode u zatvorenom i otvorenom prostoru. Na otvorenom prostoru moguće je provoditi sadržaje kao što su skijanje, klizanje, sanjkanje, šetnje po snijegu, elementarne i štafetne igre na snijegu i slično, dok je u zatvorenom prostoru moguće organizirati neke elementarne igre, motoričke aktivnosti uz glazbu i tako dalje (Findak, 1995). Osim kinezioloških sadržaja i aktivnosti vrlo je važno da se djeci tijekom zimovanja ponude i teorijska saznanja o na primjer planinama, opasnostima koje ih mogu zadesiti u planinama, kako se snaći prilikom boravka u prirodi u zimskim uvjetima, na što paziti prilikom boravka u prirodi i slično (Petrić, 2019).

Findak (1995.) navodi kako bi odgojitelji trebali detaljno razraditi plan te isplanirati dnevni raspored koji se odnosi na vrijeme ustajanja, jutarnju tjelovježbu, pospremanje kreveta i soba, jutarnju higijenu, doručak, prijepodneve aktivnosti na snijegu, odlazak na teren te provođenje isplaniranog programa, pripreme za ručak, ručak, poslijepodnevni odmor, poslijepodneve aktivnosti, slobodno vrijeme, pripremanje za večeru, večera te spremanje za spavanje i spavanje (Findak, 1995).

3. ULOGA ODGOJITELJA U TJELESNOJ I ZDRAVSTVENOJ KULTURI

3.1. Kompetencije i profesionalna obilježja odgojitelja

Odgojitelju su za uspješno provođenje svih odgojno-obrazovnih i kinezioloških aktivnosti u vrtiću potrebne mnoge kompetencije koje će koristiti u svojem profesionalnom radu. On potrebne kompetencije stječe tijekom fakultetskog obrazovanja, ali i cjeloživotnim usavršavanjem i učenjem. Europsko je Vijeće na prijedlog Europske Komisije donijelo *Preporuku o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje* u kojem je navedeno osam ključnih kompetencija, a to su: kompetencija pismenosti, kompetencija višejezičnosti, matematička kompetencija te kompetencija u prirodoslovlju, tehnologiji i inženjerstvu, digitalna kompetencija, osobna i socijalna kompetencija te kompetencija učenja kako učiti, kompetencija građanstva, poduzetnička kompetencija te kompetencija kulturne svijesti i izražavanja (Jenko Miholić, 2017).

Osim navedenih ključnih kompetencija za cjeloživotno učenje koje odgojitelji stječu tijekom inicijalnog obrazovanja, odgojitelji moraju steći i specifične kompetencije potrebne za rad u odgojno-obrazovnoj ustanovi (Mendeš, 2018). Mendeš (2018) navodi sljedeće specifične kompetencije: jezično-komunikacijske kompetencije na materinskom jeziku, osnovno jezično-komunikacijske kompetencije na stranom jeziku, umjetničke kompetencije, poznavanje suvremenih znanstvenih spoznaja o razvoju, odgoju te učenju djeteta predškolske dobi, metodološke i istraživačke kompetencije, kompetencije za razvijanje integriranog predškolskog kurikulumu, kompetencije za realizaciju i promicanje inkluzivnih vrijednosti, kompetencije za gradnju partnerskih odnosa, socijalne, građanske te interkulturalne kompetencije, informacijsko-komunikacijske kompetencije, vještine za razvijanje refleksivne prakse, socijalne vještine za suradnju i timski rad te kompetencije trajno cjeloživotno profesionalno usavršavanje.

Odgojitelj, isto tako, uz sve potrebne kompetencije treba imati i određena profesionalna obilježja koja mu služe za kvalitetno i uspješno provođenje svih kinezioloških aktivnosti u vrtiću. Kako bi postao kvalitetan model koji može uz pomoć svojih kompetencija voditi kineziološke aktivnosti, mora posjedovati odlike kao što su: urednost, točnost, odgovornost, etičnost, motiviranost, brižnost i tako dalje. Neljak (2013) smatra kako dobar voditelj kinezioloških aktivnosti ima mnogo odlika, no izdvaja četiri najznačajnija obilježja, a to su: stručnost, motiviranost, etičnost i komunikativnost. Ova navedena obilježja, odgojitelju osiguravaju visok stupanj profesionalne učinkovitosti u procesu vođenja sata kineziološke kulture stoga svako od navedenih obilježja mora biti na visokoj razini (Neljak, 2013).

Odgojitelj prije svega treba posjedovati visoku razinu stručnih znanja koja se ostvaruju tijekom fakultetskog obrazovanja kako bi se kvalitetno bavio granom kineziologije u vrtiću. Međutim, osim formalnog obrazovanja, koje stekne završetkom studija, odgojitelj mora nastaviti usavršavati svoje znanje i stečeno implementirati u svoj rad. Stručno se usavršavaju ne samo zato da bi stekli novo teorijsko ili praktično znanje, već i kako bi bili u korak s promjenama koje se svakodnevno događaju. Osim teorijskih, jako su bitna i praktična znanja koja se odnose na promjene

u svim sadržajima sata tjelesne i zdravstvene kulture. Praktična znanja se isto tako odnose na inovacije u promjenama programskih sadržaja, ali i na inovacije u ostalim praktičnim znanjima koje se odnose na čuvanje, pomaganje i slično (Neljak, 2013).

Da bi odgojitelj mogao uspješno provoditi odgojno-obrazovni proces mora biti iznimno motiviran za rad s djecom. Odgojiteljeva unutarnja snaga i motiv za ovim pozivom mora biti na visokoj razini jer će u protivnom kvaliteta njegova rada biti na niskoj razini, bez obzira na sve njegove ostale odlike. Što znači da je visoka razina znanja i stručnosti odgojitelja neiskoristiva bez unutarnje motiviranosti. Isto se odnosi i na odgojiteljevu etičnost i komunikaciju koje bez visoke razine motivacije ne znači mnogo. Samo će motivirani odgojitelj svakodnevno upotrijebljivati važne odlike kao što su točnost, brižnost, urednost, odgovornost i tako dalje (Neljak, 2013).

Neljak (2013) smatra kako se svako zanimanje, tako i zanimanje odgojitelja, temelji na profesionalnoj etici što podrazumijeva poštivanje, podržavanje te primjenu određenih etičkih vrijednosti. Sukladno tome, isti autor (2013) navodi neka od načela moralno opravdanih ponašanja kao što su: načelo uživanja prava, jednakosti i pravednosti, autonomije rada, poštivanja integriteta i dostojanstva osobe, profesionalne slobode, profesionalnosti te načelo poštivanja zakona i pravnih postupaka.

Vrlo je važno da se informacije između djeteta i odgojitelja kvalitetno prenesu te da odgojitelj stvori, svojim antropološkim obilježjima, vlastiti komunikacijski model koji će učinkovito uskladiti sa dobi i ostalim obilježjima djece. Da bi se to postiglo, odgojitelj treba koristiti riječi koje su poznate djeci različitih uzrasta, treba odabrati određenu količinu upućenih informacija te sve informacije prije iznošenja metodički prilagoditi i uskladiti s ciljem kako bi komunikacija bila učinkovita. Za odgojitelja je upravo iz tih razloga iznimno važno unaprjeđivati vlastitu verbalnu i neverbalnu komunikaciju (Neljak, 2013).

3.2. Pripremanje odgojitelja

Findak i Delija (2001) navode kako odgojitelj ima vrlo važnu ulogu u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi jer upravo on svojim radom stvara kod djece pozitivan stav i odnos prema tjelesnom vježbanju i zdravlju. Findak (1995) navodi kako je bitno da se odgojitelj za svaki sat tjelesne i zdravstvene kulture dobro pripremi jer je jedino dobro pripremljen sat garancija za uspješan rad. Kako bi sat tjelesne i zdravstvene kulture bio što bolje proveden, odgojitelji se mogu pripremati posredno i neposredno. Posredno pripremanje odgojitelja za sat odvija se prilikom planiranja. Dok neposredno pripremanje odgojitelja za sat podrazumijeva odgojiteljevu pripremu za konkretan sat te obuhvaća : teorijsko, metodičko te organizacijsko pripremanje (Findak, 1995).

Teorijsko pripremanje odgojitelja za sat tjelesne i zdravstvene kulture podrazumijeva aktualiziranje odgojiteljevog znanja (Findak i Prskalo, 2004). Neke informacije i znanja s vremenom zastarijevaju stoga je potrebno da odgojitelj obnavlja svoje znanje tijekom rada. Findak (1995)

zaključuje kako je za dobro provođenje sata tjelesne i zdravstvene kulture potrebna kvalitetna teorijska priprema odgojitelja.

Metodičko je pripremanje odgojitelja za sat tjelesne i zdravstvene kulture jako važno jer bez metodičke pripreme odgojitelj nema mogućnost izvesti kvalitetan sat. Osnovni je uvjet metodičke pripreme za izvođenje konkretnog sata upravo analiziranje prethodnog sata tjelesne i zdravstvene kulture. Analizom prethodnog sata, odgojitelj utvrđuje je li ostvareno ono što je planirao za taj sat, jesu li ostvareni cilj i zadaće, jesu li sadržaji koje je odabrao realizirani u cijelosti, djelomično ili nisu uopće, jesu li organizacijski oblici rada, metode rada te metodički postupci koje je odabrao bili u funkciji zadovoljavanja cilja i zadaće i slično. Nakon što je odgojitelj dobio povratne informacije o prethodnom satu, kreće s metodičkom pripremom za sljedeći sat tjelesne i zdravstvene kulture. Tim pripremanjem za sljedeći sat odgojitelj mora obuhvatiti definiranje cilja i zadaća sata, izbor metodičkih organizacijskih oblika rada, izbor sadržaja, metoda rada, sredstava, pomagala, opterećenje, trajanje sata i slično (Findak, 1995).

Organizacijsko pripremanje odgojitelja je prema Findaku i Prskalu (2004) složen posao odgojitelja koji mora osigurati potrebne sprave, rekvizite, pomagala, tehnike te uzeti u obzir prostor na kojem će se održati sat tjelesne i zdravstvene kulture. Ta priprema odgojitelja podrazumijeva kontrolu ispravnosti sprava za vježbanje, postavljanje i pospremanje sprava s vježbovnog prostora i slično. Isto tako, odgojitelj priprema auditivna i vizualna sredstva prije korištenja na satu. Osim toga, u organizacijsko pripremanje odgojitelja spada i njegovo odijevanje jer je njegova promjena odjeće za djecu visok koeficijent vrijednosti (Findak, 1995).

4. MATERIJALNI UVJETI RADA

Na kvalitetnu provođenja kinezioloških aktivnosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju uvelike utječu i materijalni uvjeti rada u kojima se ono provodi. Petrić (2019) navodi kako materijalni uvjeti rada i poticajno okruženje trebaju djeci omogućiti cjeloviti motorički razvoj koji će biti sukladan njihovim potencijalima. „Može se reći da je odgojno-obrazovno djelovanje tijekom kinezioloških aktivnosti potrebno promatrati kao proces u kojem će djeca integriranim učenjem u poticajnom okruženju stjecati motoričku pismenost“ (Petrić, 2019, str. 61). Odgojitelj mora koristiti svoje kompetencije kako bi kvalitetno i u potpunosti znao iskoristiti sve predviđene prostore određene ustanove ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja. Isto tako, mora imati kompetencije za kreativno postavljanje opreme potrebne za provođenje kinezioloških aktivnosti i tjelesnog vježbanja (Petrić, 2019).

Neljak (2013) navodi da se pod nazivom materijalnih uvjeta rada spadaju prostori te oprema za provođenje tjelesnih aktivnosti. Prostori se za provođenje tjelesne i zdravstvene kulture dijele na otvorene i zatvorene, dok se opremom smatraju sredstva i pomagala (Slika 1.).

Slika 1. Podjela prostora i opreme u tjelesnom i zdravstvenom području (Izvor: Neljak, 2013)

4.1. Prostori za provođenje kinezioloških aktivnosti

Neljak (2013) prostore za provođenje kinezioloških aktivnosti definira kao građevinski propisane prostore koji su uređeni u skladu sa zahtjevima određenih kinezioloških aktivnosti te imaju mogućnost sigurnog, univerzalnog, humanog te namjenskog korištenja. Findak (1995) navodi kako se prostori u kojima se provode kineziološke aktivnosti dijele na otvorene i zatvorene prostore.

Otvoreni prostori koji se mogu koristiti za realiziranje kinezioloških aktivnosti su: dječja vanjska igrališta, atletske staze, poligoni, trim staze, parkovi, bacališta, skakališta, poligoni, bazeni, kupališta, zelene površine, javna plivališta, skijališta, klizališta i tako dalje (Neljak, 2013). Alić, Petrić i Badrić (2016) navode kako navedeni otvoreni prostori mogu biti temeljem za poticanje stvaranja radnih navika te važnosti cjeloživotnog tjelesnog vježbanja.

Zatvoreni prostori koji se mogu koristiti za provođenje kinezioloških aktivnosti su sljedeći: školske i sportske dvorane, dvorane za korektivnu gimnastiku, trim kabineti, zatvorena klizališta, zatvoreni bazeni, prilagođene učionice i prostorije za tjelesno vježbanje i tako dalje (Neljak, 2013). Petrić (2019.) navodi kako su navedeni zatvoreni prostori jako bitni u hladnim i kišovitim zimskim mjesecima jer upravo tada nije moguće ili je otežano vršiti kineziološke aktivnosti na otvorenom prostoru.

Neljak (2013) navodi kako podloge u zatvorenim i otvorenim prostorima mogu biti od različitih vrsta kao što su: travnate, zemljane, asfaltne i betonske podloge, podloge od umjetne trave, umjetne podloge i tako dalje. Findak (1999) navodi četiri tipične vrste površina, a to su: travnate- s biljnim pokrovom od travnatih biljaka; plastične- kod kojih je pokrovni sloj izrađen od sintetičkih odnosno gumeno-elastičnih materijala; zrnate- kod njih se pokrovni sloj sastoji od zrnate mineralne smjese ; tvrde- čiji je pokrovni sloj napravljen od asfalta, betona ili sličnih materijala. Sukladno navedenim vrstama podloge, bitno je koristiti primjerenu i kvalitetnu obuću.

Vrlo je bitno često mijenjanje vježbovnog prostora jer se time osigurava mnogostruka zdravstvena dobit i pozitivan utjecaj na antropološki status djece. Osim toga, mijenjanjem vježbovnog prostora pozitivno se utječe na dječju motivaciju, djeca stječu nova iskustva te se upoznaju sa različitim zatvorenim i otvorenim prostorima (Petrić, 2019).

Petrić (2019) navodi kako je važno da odgojitelji znaju, bez obzira na vrstu prostora, urediti prostor koji će u djeci potaknuti na stvaranje pozitivnih stavova i navika prema tjelesnom vježbanju, koji će poticati na njihovu znatiželju te razvoj odgovornog ponašanja koji će biti u skladu s normama društva u cjelini.

4.2. Oprema za provođenje kinezioloških aktivnosti

Findak (1999) opremu za provođenje kinezioloških aktivnosti definira kao ugrađeni ili pokretni sadržaji ili elementi kojima se opremaju kineziološke aktivnosti. Oprema koja se koristi za provedbu kinezioloških aktivnosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju stalno se i svakodnevno razvija i unaprjeđuje. Danas postoje razni specijalizirani proizvođači kineziološke opreme namijenjene svakoj dobi, pa tako i predškolskoj. Zahvaljujući tome, u današnje je vrijeme moguće imati kvalitetnu i sigurnu opremu koja je vrlo bitna za dječju motivaciju te postizanje boljih rezultata i učinaka kineziološkim vježbanjem (Petrić, 2019).

Neljak (2013) pod opremu za provedbu kinezioloških aktivnosti svrstava kineziološka sredstva i pomagala. Od sredstava koja se koriste u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi navodi: vizualna, auditivna, audiovizualna i multimedijiska sredstva. Dok za kineziološka pomagala koja se koriste u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi isti autor navodi: kineziološke sprave, kineziološka pomagala i tehnička pomagala.

4.2.1. Sredstva

Neljak (2013) sredstva definira kao izvore znanja pomoću kojih se djetetu prenose kognitivne poruke iz određenog nastavnog predmeta. Primjena primjerenih vizualnih, auditivnih, audiovizualnih i multimedijiskih sredstava jedan je od važnijih faktora za racionalizaciju, intenzifikaciju i humanizaciju odgojno-obrazovnog procesa. Navedena sredstva imaju posebnu učinkovitost prilikom učenja ili usavršavanja kompleksnijih motoričkih gibanja koja se prilikom demonstracije ne mogu usporiti i detaljnije prikazati. Primjenom odgovarajućih sredstava u takvim

situacijama, nakon demonstracije, sporno motoričko gibanje djeci postaje jasnije i zanimljivije. Isto tako, određena se sredstva mogu koristiti i za stjecanje novih informacija koja će upotpuniti dječje znanje. (Findak, 1995).

Vizualna sredstva koja se koriste u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi mogu biti trodimenzionalna i dvodimenzionalna. Trodimenzionalna sredstva su makete i modeli, dok su dvodimenzionalna vizualna sredstva: crteži, slike, grafička i tekstualna sredstva, fotografije, ilustracije, knjige i tako dalje. Prilikom provođenja kinezioloških aktivnosti većinom se koriste dvodimenzionalna vizualna sredstva (Neljak, 2013). Vizualna se sredstva koriste kako bi djeca postala motiviranija za rad, kako bi stekla nova ili dodatna znanja o određenom motoričkom gibanju i slično (Findak, 1995).

Auditivna sredstva koja se koriste prilikom kinezioloških aktivnosti su govor, glazba te slični zvukovi koji se mogu slušati uživo, ali i preko radioemisija ili reproduciranjem glazbe preko CD-a, MP3-a ili drugih programa za reproduciranje glazbe (Neljak, 2013). Auditivna se sredstva mogu koristiti prilikom izvođenja pripremnih vježbi, ali i tijekom drugih dijelova sata, prilikom interpretacije određenih pjesama, sa svrhom snimanja određenih radioemisija koje se mogu koristiti tijekom vježbanja i tako dalje (Findak, 1995).

Audiovizualna sredstva omogućavaju istodobno korištenje auditivnih, vizualnih i verbalnih komponenti. Upravo zbog kombinacije navedenih podražaja, audiovizualna su sredstva bogat izvor znanja i informacija (Findak, 1995). Audiovizualna sredstva koja se koriste prilikom kinezioloških aktivnosti su: filmovi, obrazovne emisije, edukacijski videozapisi te ostala multimedija (Neljak, 2013). Uz pomoć navedenih audiovizualnih sredstava djeca se upoznaju s pravilnom demonstracijom određenog motoričkog gibanja jer su demonstratori najčešće vrhunski kineziolozi ili sportaši. Pomoću audiovizualnih sredstava demonstracija se može usporiti, pregledati više puta te se pomoću njih dječja pažnja može usmjeriti na detalje (Findak, 1995).

Multimedijska sredstva su kombinacija više pojedinačnih tipova medija kao što su slika, zvuk, tekst, animacija i video. Proteklih se godina multimedijska sredstva sve više koriste. Ona uvelike pomažu odgojitelju prilikom osiguravanja kvalitetnijih i zanimljivijih uvjeta za rad te stjecanju novih znanja (Petrić, 2019). Vrlo je važno da multimedijska sredstva budu primjerena predznanju i dobi djece te da ih upućuju na ono što je bitno za izvođenje određenog motoričkog zadatka, a ne na nepotrebne detalje (Neljak, 2013).

4.2.2. Pomagala

Neljak (2013) definira pomagala kao materijalne predmete pomoću kojih djeca izvode određene motoričke zadatke. Pomagala koja se koriste u tjelesnoj i zdravstvenoj kulturi dijele se na: kineziološke odnosno tjelovježbene sprave, kineziološka odnosno tjelovježbena pomagala te tehnička pomagala.

Tjelovježbene (kineziološke) sprave su prijenosni ili fiksirani dio opreme uz pomoć koje ili na kojoj se odvija kineziološka aktivnost. Neljak (2013) navodi neke od sljedećih tjelovježbenih sprava: švedske klupe, sanduci i ljestve, visoke i niske grede, razne strunjače, kozlići, odskočne daske, konopci za penjanje, motke, mornarske ljestve, trampolini, karike, ruče, niske prepone, koturaljke, klizaljke, sanjke, skije i tako dalje. Odgojitelj mora birati veličinu i visinu sprava ovisno o veličini, dobi, broju djece s kojima radi, ali i ovisno o njihovim motoričkim sposobnostima, znanju i motoričkim postignućima (Neljak, 2013).

Tjelovježbena (kineziološka) pomagala su predmeti koji se koriste pojedinačno za vježbanje ili natjecanje. Ova se pomagala mogu koristiti u svim dijelovima sata na otvorenom, ali i u zatvorenim prostorima. Neljak (2013) navodi neka od sljedećih tjelovježbenih pomagala: lopte različitih veličina i težina, duge i kratke vijače, palice, obruči, medicinske lopte, konopci za povlačenje, markeri, trake, mete za gađanje i tako dalje. Odgojitelj mora odabir tjelovježbenih pomagala prilagoditi cilju tog kineziološkog sata, dobi učenika te njihovim motoričkim sposobnostima i postignućima (Neljak, 2013).

Tehnička pomagala dio su opreme koju odgojitelj koristi za organiziranje i provođenje odgojno-obrazovnog rada. Neljak (2013) navodi sljedeća tehnička pomagala: štoperice, centimetarska vrpca, vaga, pumpe za loptu, zviždaljke, visinomjer, digitalni fotoaparati, projektori, CD i DVD čitači, digitalne kamere, skeneri, razglas, bežični mikrofoni, interaktivne pametne ploče i tako dalje. Postotak primjene tehničkih pomagala isključivo ovisi o samom odgojitelju koji prije svega treba imati profesionalan i kvalitetan odnos prema radu i navedenim tehničkim i drugim pomagalima (Neljak, 2013).

4.3. Higijena prostora i opreme

Svi prostori odnosno objekti koji su namijenjeni tjelesnom vježbanju moraju biti u skladu s osnovnim higijenskim zahtjevima te osiguravati zdravlje djece, ali i ostalim sudionicima kinezioloških aktivnosti. Prostori za tjelesno vježbanje moraju biti opskrbljeni higijenskim prostorijama kao što su svlačionice, zahodi, pisoari, tuševi i tako dalje (Prskalo, 2004). Prilikom gradnje takvih prostorija i prostora postoje određeni standardi koji se moraju poštivati, a u svezi su sa sigurnošću, izvorima svjetlosti, veličini svlačionica, količini sanitarnog prostora i slično (Prskalo i Sporiš, 2016). Svlačionice moraju biti opremljene ormarićima u kojima će djeca držati sportsku i drugu obuću i odjeću, moraju biti dobro ventilirane i prozirne, rasvijetljene umjetnom ili prirodnom rasvjetom te bi prostor trebao imati temperaturu oko 22°C. Sportske dvorane trebaju imati higijenske sanitarne čvorove, dovoljno prirodnog svjetla i prozora koji bi trebali biti smješteni što bliže stropu te osigurati prozračnost dvorane. Podovi u svlačionicama, dvoranama i kupaonicama moraju biti izrađeni od materijala koji nisu skliski kako bi se moguće ozljede svele na minimum. Naravno, najbolja je mjera zaštite čistoća i održavanje reda. Bitno je da se prostori u kojima se provode kineziološke aktivnosti redovito čiste. Da se uklanja smeće te da se svlačionice i sanitarni čvorovi redovito održavaju čistim i urednim (Prskalo, 2004).

Osim higijene samih prostora u kojem se odvijaju kineziološke aktivnosti, vrlo je bitna higijena same opreme. Ljudsko se tijelo prilikom nekog fizičkog napora ili kineziološke aktivnosti zagrijava stoga je vrlo bitno imati opremu odnosno odjeću i obuću koja regulira tu toplinu. „Odjeća namijenjena kineziološkoj aktivnosti mora održavati toplinsku ravnotežu u organizmu tj. usporavati gubitak topline“ (Prskalo, 2004, str. 123). Prskalo i Sporiš (2016) navode kako je u današnje vrijeme sve veći izbor odjeće za vježbanje od prirodnih i umjetnih materijala. Sportska je odjeća sve kvalitetnija, ali i dostupnija. Kvalitetna sportska odjeća mora biti propusna, udobna, primjerene elastičnosti i čvrstoće te mora omogućiti sigurno i slobodno kretanje. Osim odjeće, vrlo je važna i obuća koja mora biti čvrsta, udobna te mora zaštititi vježbača od mogućih ozljeda i oštećenja nogu kao što su žuljevi, deformacija prstiju i tako dalje. Kako bi se održavala higijena opreme za kineziološke aktivnosti, vrlo je bitno redovito čistiti i održavati odjeću i obuću u kojoj se vježba (Prskalo, 2004).

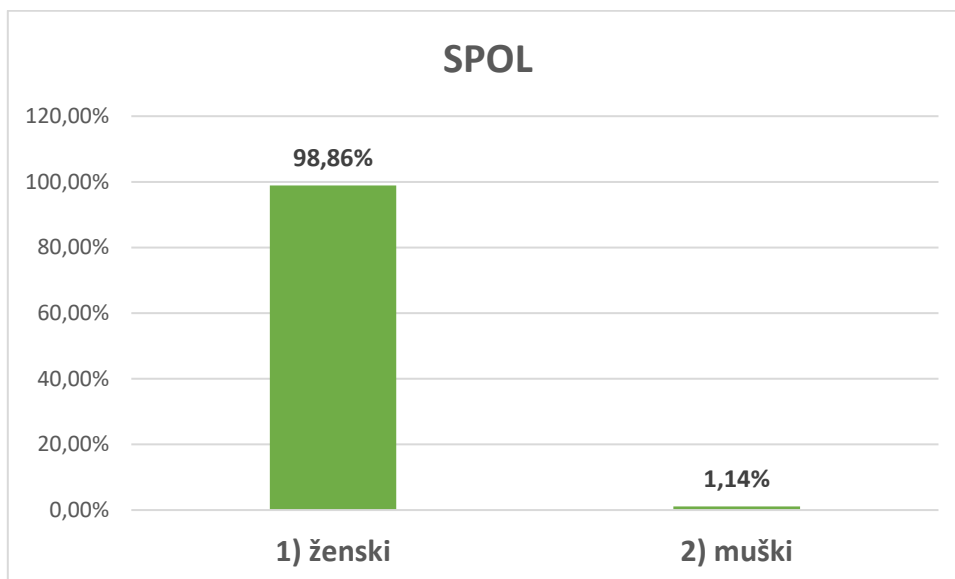
5. METODOLOGIJA ISTRAŽIVANJA

5.1. Cilj istraživanja

Cilj je ovog istraživanja bio istražiti kakvi su radni uvjeti za provođenje kinezioloških aktivnosti u predškolskim ustanovama te istražiti neke kompetencije odgojitelja u području kinezioloških aktivnosti.

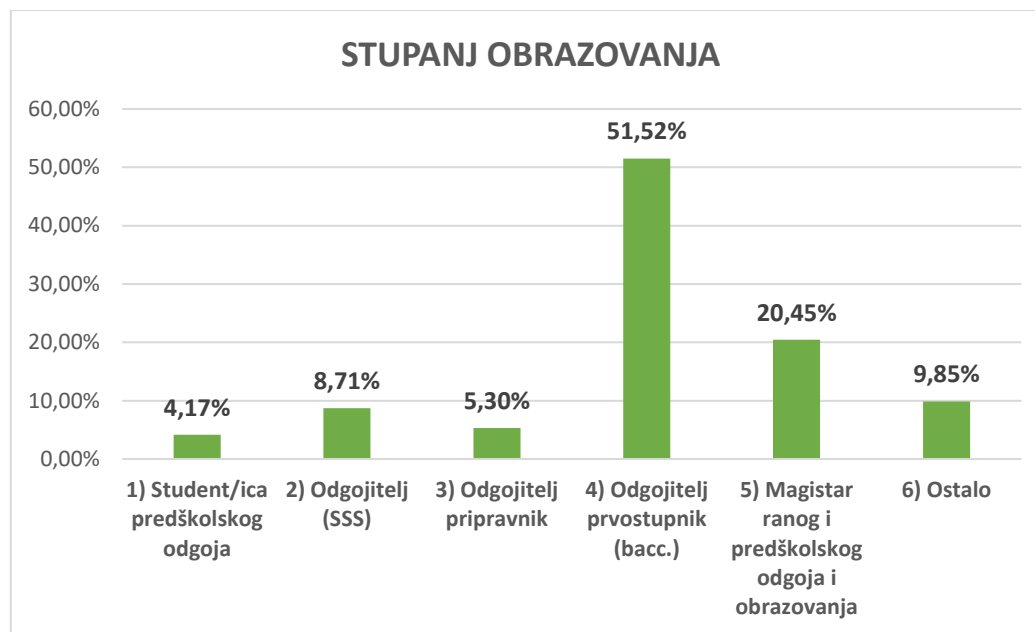
5.2. Uzorak ispitanika

Za potrebe ovog istraživanja proveden je anonimni upitnik koji je ispunjen od strane 264 ispitanika. U istraživanju su sudjelovali studenti predškolskog studija, odgojitelji (SSS), odgojitelji pripravnici, odgojitelji prvostupnici, magistri ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te ostale osobe koje rade kao odgojno-obrazovni djelatnici u predškolskim ustanovama. Svi su sudionici bili upućeni u anonimnost ankete te u to da će se dobiveni podatci koristiti isključivo u istraživačke svrhe.

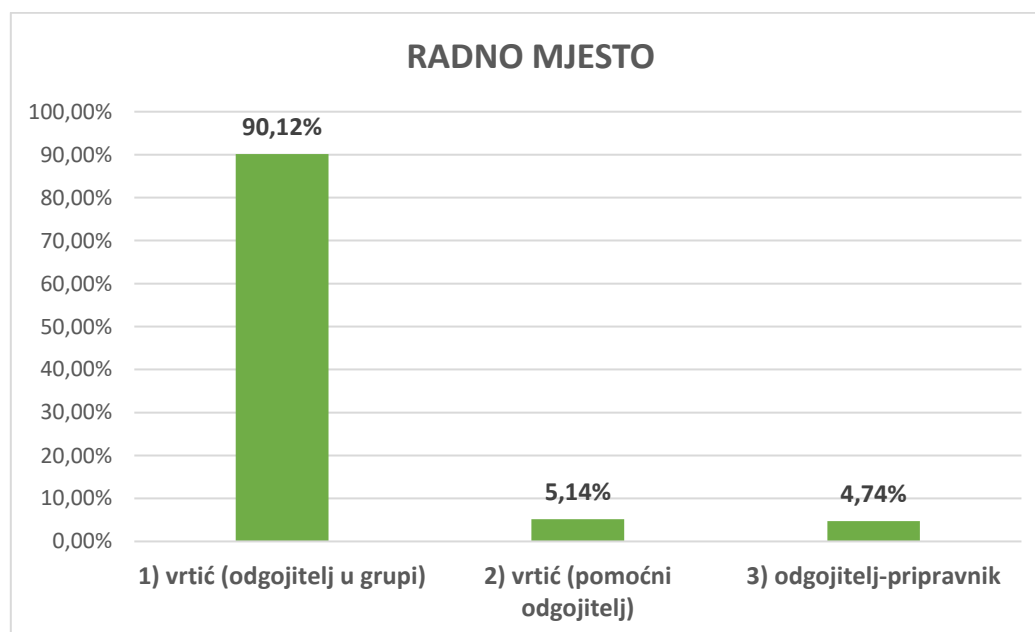
Grafikon 1. Raspodjela ispitanika po spolu

U istraživanju je sudjelovalo 264 ispitanika od kojih je 98,86%, odnosno 261 ispitanik ženskog spola, a 1,14%, odnosno 3 ispitanika muškog spola (Grafikon 1.).

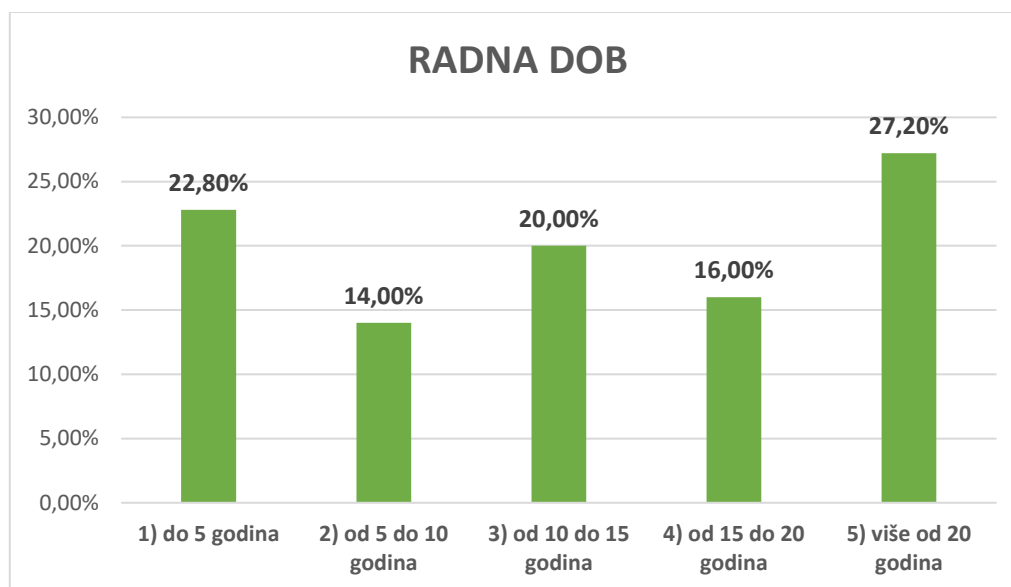
Grafikon 2. Raspodjela ispitanika prema stupnju obrazovanja

Najveći broj ispitanika su odgojitelji prvostupnici, njih 136 (51,52%), nadalje slijede magistri ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja, njih 54 (20,45%), 26 ispitanika (9,85%) se izjasnilo kako ima neki drugi stupanj obrazovanja od navedenog, među ispitanicima 8,71% je odgojitelja (SSS), odgojitelja pripravnika je 5,30% dok je najmanji broj studenata predškolskog odgoja 4,17% (Grafikon 2.).

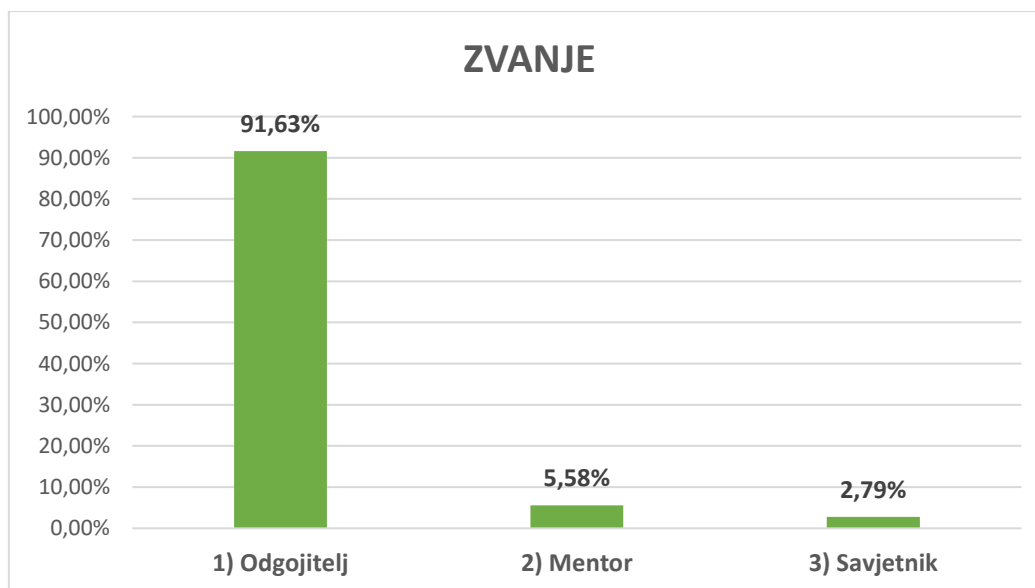
Grafikon 3. Raspodjela ispitanika prema radnom mjestu

Najveći broj ispitanika, njih 228 (90,12%) radi u vrtiću kao odgojitelj u grupi, kao pomoćni odgojitelj u vrtiću radi 12 ispitanika (5,14%) dok je među ispitanicima najmanji broj odgojitelja pripravnika, njih 12 (Grafikon 3.).

Grafikon 4. Raspodjela ispitanika prema radnoj dobi

U ovom istraživanju rezultati pokazuju kako je najveći broj ispitanika s radnom dobi od preko 20 godina, njih 27,20%, nadalje 22,80% je ispitanika čija je radna doba do 5 godina, 50 ispitanika (20,00%) je radne dobi u trajanju od 10 do 15 godina, od 15 do 20 godina radne dobi ima 16,00% ispitanika, dok 35 (14,00%) ispitanika ima 5 do 10 godina radnog iskustva (Grafikon 4.).

Grafikon 5. Raspodjela ispitanika prema zvanju

Rezultati su istraživanja pokazali kako najveći broj ispitanika, njih 230 (91,63%) ima zvanje odgojitelja, nadalje 5,58% ispitanika ima zvanje mentora, dok najmanji broj ispitanika, njih 7 (2,79%) ima zvanje savjetnika (Grafikon 5.).

Odgojitelj je osoba koja odgaja, koja je pedagoški osposobljena za rad u predškolskim odgojnim ustanovama. Oni se za rad u odgojno-obrazovnim ustanovama osposobljavaju na studijima za odgojitelje (Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021). Mentor je osoba koja potiče pripravnikov rast kroz emocionalnu, fizičku, poučavateljsku i institucionalnu podršku. Osoba je koja posjeduje više različitih uloga te odgojitelju pripravniku pruža pomoć koja mu je u datom trenutku najpotrebnija. Dok je mentoriranje oblik podrške iskusnijih odgajatelja manje iskusnim kolegama kroz razgovore, suradnju, razmjenu iskustva i ideja, emocionalnu podršku i slično (Brajković i Burić, 2006). Prema Članku 12. Pravilnika o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima (1997) zvanje savjetnika može steći odgojitelj ili stručni suradnik koji ima najmanje 11 godina radnog iskustva u radu u odgojno-obrazovnoj ustanovi i to u neposrednom radu s djecom ili stručno-pedagoškom radu.

5.3. Uzorak varijabli i istraživački instrument

U svrhu ovog istraživanja provedeno je anonimno ispitivanje prilagođeno upitnikom pod naslovom „Kompetentnost na području kinezioloških aktivnosti“ (Jenko Miholić, 2017).

Upitnik je podijeljen na dva dijela. Prvi dio upitnika odnosi se na općenite podatke u što spadaju osobni podatci ispitanika, radni uvjeti u kojima se provode kineziološke aktivnosti te dio o cjeloživotnom učenju. Drugi dio upitnika odnosi se na opće i predmetno-specifične kompetencije i znanja. U prvom dijelu upitnika ispitanici su većinom imali ponuđene odgovore ispred kojih su bili brojevi koje su upisivali u predviđeni stupac. Na nekoliko pitanja nije bilo ponuđenih odgovora te su tamo ispitanici morali upisivati vlastite odgovore. U drugom dijelu upitnika ispitanici su iskazivali svoje mišljenje na Likertovoj skali od četiri stupnja prema važnosti koju oni pripisuju kompetenciji, njihovoj sadašnjoj te željenoj osposobljenosti. (1- beznačajno / uopće nisam osposobljen(a), 2- nije dovoljno značajno / nisam dovoljno osposobljen(a), 3- značajno / jesam osposobljen(a), 4- iznimno značajno / vrlo sam osposobljen(a)).

U svrhu ovog istraživanja nisu korišteni svi općeniti podatci niti svi podatci o općim i predmetno-specifičnim kompetencijama već je izdvojeno i obrađeno nekoliko pitanja koja su izravno povezana s temom ovog istraživanja.

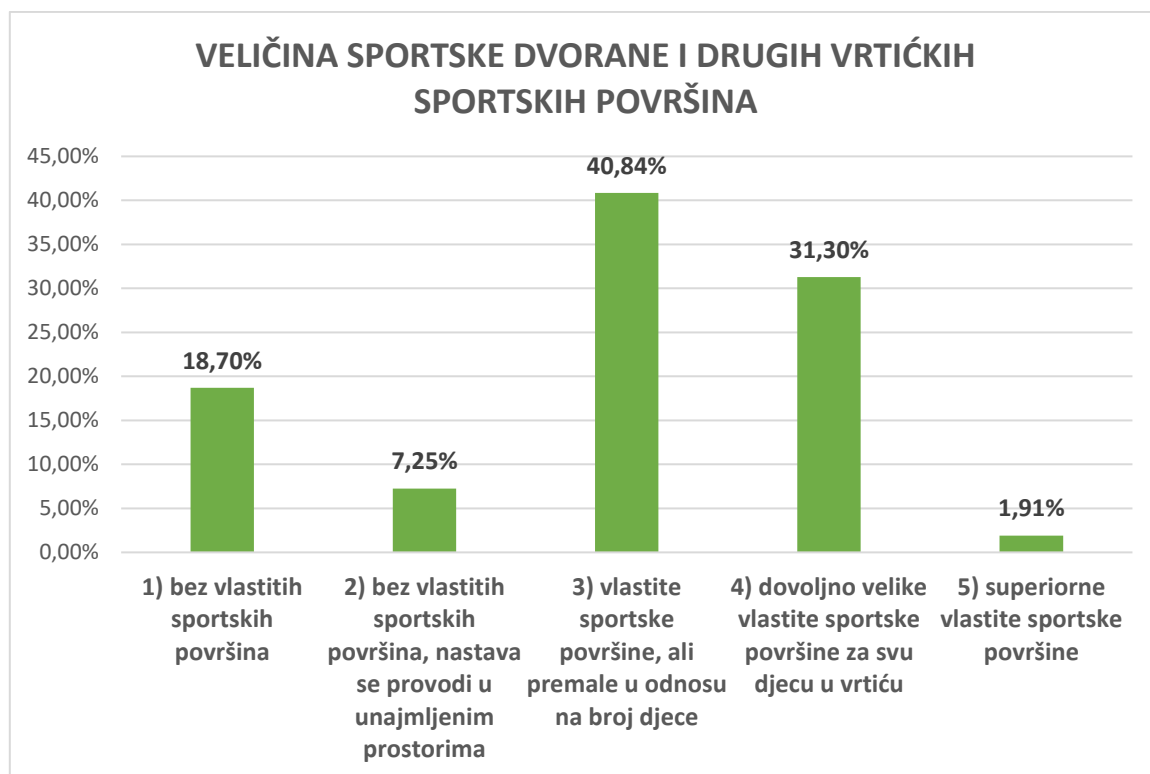
U prilogima na kraju rada nalazi se upitnik koji se koristio u svrhu istraživanja (Slika 2.- Slika 5.)

5.4. Metoda obrade podataka

Dobiveni rezultati anketnog upitnika su obrađeni u programu „Microsoft Excel“, a izračunati su osnovni i disperzivni parametri te postotak.

6. REZULTATI ISTRAŽIVANJA I RASPRAVA

Rezultati istraživanja prikazani su uz pomoć grafikona za određene izdvojene podatke te pitanja koja su povezana s temom ovog istraživanja.

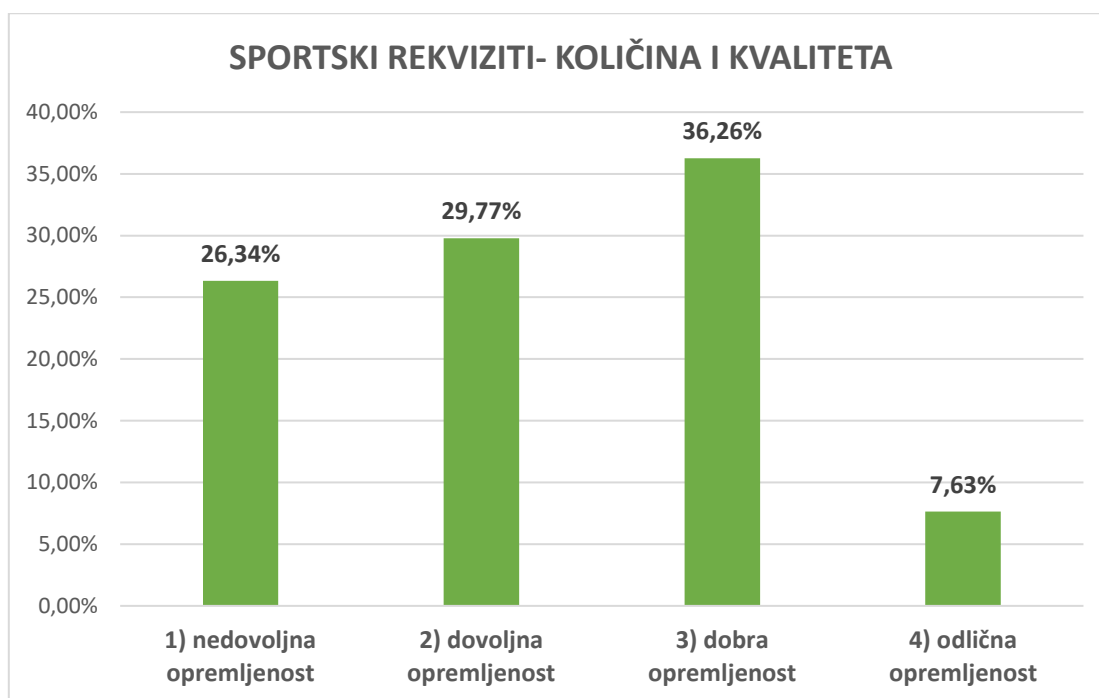
Grafikon 6. Prikaz veličine sportske dvorane i drugih vrtićkih sportskih površina

U prikazanom grafikonu (Grafikon 6.) vidljivo je da 40,84% ispitanika tvrdi kako njihov vrtić ima vlastite sportske površine koje su premale u odnosu na broj djece, 31,30% ispitanika smatra kako njihov vrtić ima dovoljno velike vlastite sportske površine za svu djecu u vrtiću, 18,70% je ispitanika čiji vrtić nema vlastite sportske površine, nadalje, 7,25% ispitanika tvrdi kako je njihov vrtić bez vlastitih sportskih površina te da se nastava provodi u unajmljenim prostorima, dok najmanji broj ispitanika, njih 1,91%, smatra kako vrtić u kojem rade ima superiorne vlastite sportske površine.

Jedna od temeljnih djetetovih potreba je potreba za kretanjem. Petrić (2019) navodi kako je rana i predškolska dob razdoblje najintenzivnijeg razvoja motorike u ljudskom životu. Shodno tome, vrlo je važno djeci osigurati sportske površine uz pomoć kojih će se djeca motorički razvijati tjelesnom aktivnošću. Neljak (2013) definira sportske površine kao građevinski definirane i uređene prostore za provođenje kinezioloških aktivnosti. Isto tako, navodi kako njihova veličina mora biti u skladu s zahtjevima kinezioloških aktivnosti te biti sigurna za korištenje neovisno o vremenskim i klimatskim uvjetima. Upravo je iz tih razloga vrlo zabrinjavajući podatak da neki vrtići uopće nemaju vlastite sportske površine, što je u ovom istraživanju visokih 18,70%.

U prijašnjem su istraživanju Matković i Ivšić (2020) utvrdili kako 43,4% predškolskih ustanova nema vlastitu sportsku dvoranu. Isto tako, utvrdili su kako 40,9% odgojitelja kao prepreku za provođenje nacionalnog kurikulum za rani i predškolski odgoj i obrazovanje navodi neprimjerene i nekvalitetne radne uvjete. Isto tako navode kako polovica vrtića ima loše materijalne uvjete, odnosno nemaju odgovarajuće prostore i sredstva za provođenje kinezioloških aktivnosti.

Vrlo je bitno, unatoč ne imanju vlastitih sportskih površina tražiti alternativne načine za provođenje kinezioloških aktivnosti, kao što je vježbanje u unajmljenim prostorima. Vrlo velik broj vrtića ima vlastite sportske površine, no one su često premale u odnosu na broj djece, što je u ovom istraživanju visokih 40,84%. Stella (1974) navodi kako je jedan od važnijih čimbenika za korištenje sportskih površina njihova veličina. Ona ističe kako bi za svako dijete u zatvorenim sportskim površinama tj. dvoranama trebalo osigurati 4,8 m² prostora. Unatoč tome, odgojitelji moraju razmišljati za dobrobit djeteta te ne posustajati u provođenju tjelesne aktivnosti zbog eventualno premalog prostora za vježbanje. Trebaju se kvalitetno organizirati i pripremiti sat u skladu s radnim uvjetima u kojima rade.

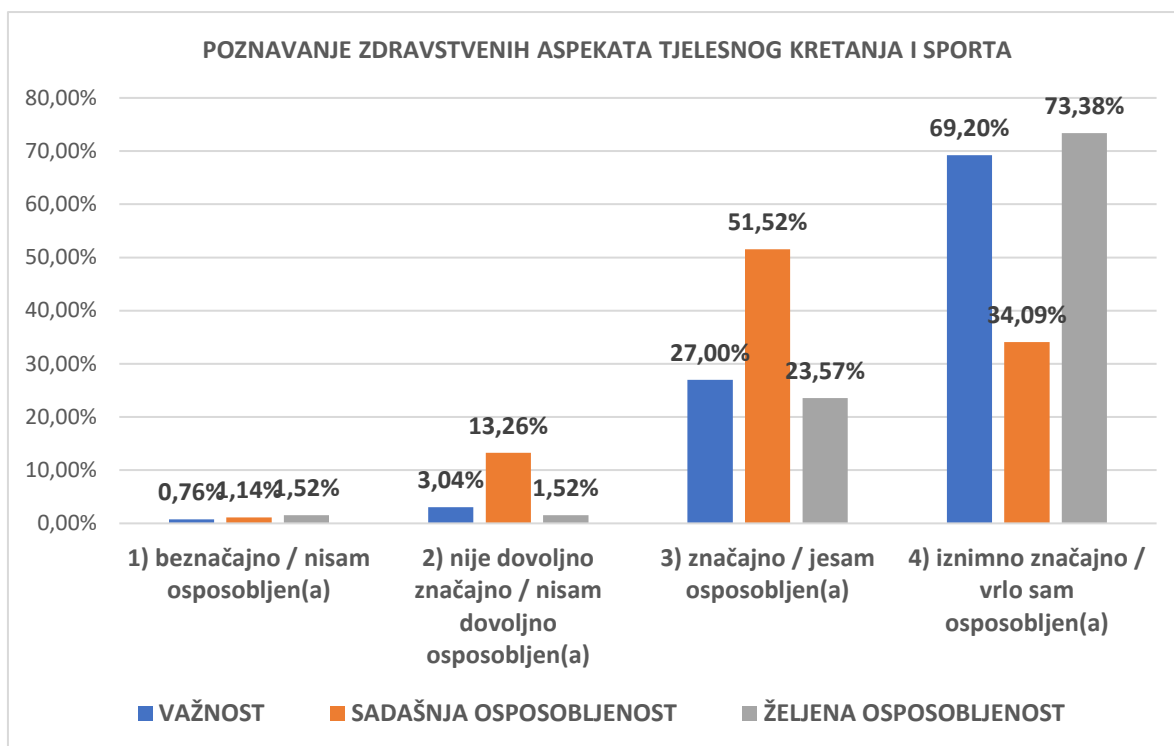

Grafikon 7. Prikaz količine i kvalitete sportskih rekvizita

Na pitanje o količini i kvaliteti sportskih rekvizita, kako je prikazano u grafikonu (Grafikon 7.) najveći je broj ispitanika, njih 95 (36,26%) odgovorio kako njihov vrtić ima dobru opremljenost, 29,77% ispitanika smatra kako je njihov vrtić dovoljno opremljen sportskim rekvizitima, 26,34% ispitanika tvrdi kako je vrtić u kojem rade nedovoljno opremljen sportskim rekvizitima, dok 7,36% ispitanika smatra da njihov vrtić ima odličnu opremljenost sportskim rekvizitima.

Rekviziti se mogu definirati kao pomagala, potrepštine ili pribor. To mogu biti na primjer lopte, reketi, palice, koplja, kugle i tako dalje, kojim se sportaši koriste prilikom treninga ili natjecanja

(Leksikografski zavod Miroslav Krleža, 2021). Findak (1995) sportske rekvizite definira kao predmete koji se koriste prilikom vježbanja na otvorenim ili zatvorenim prostorima te služe uglavnom za osobnu upotrebu. U ustanovama za predškolski odgoj i obrazovanje s djecom se mogu koristiti rekviziti kao što su obruči, lopte, vijače, raznobojne trake, štapovi, užad i drugo.

***Grafikon 8.** Poznavanje zdravstvenih aspekata tjelesnog kretanja i sporta*

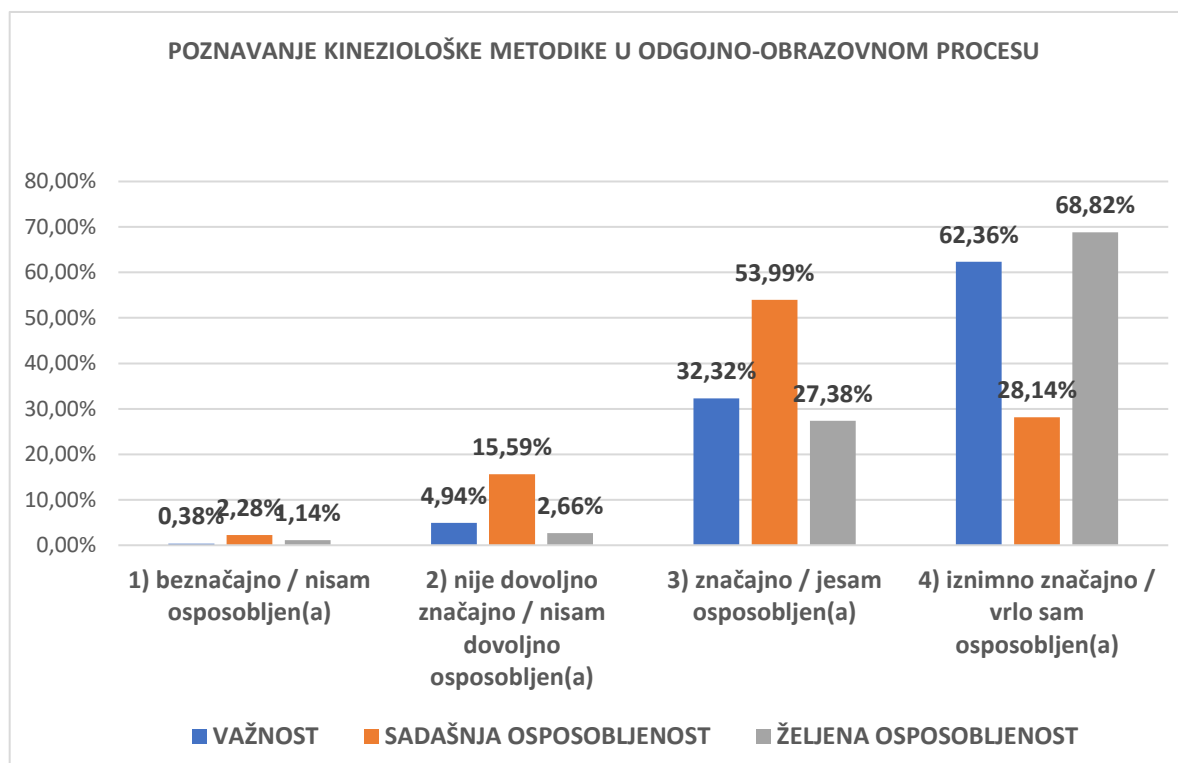
Prikazani grafikon (Grafikon 8.) prikazuje rezultate istraživanja o pitanju poznavanja zdravstvenih aspekata tjelesnog kretanja i sporta. Prikazana je važnost koju ispitanici pripisuju poznavanju zdravstvenih aspekata tjelesnog kretanja i sporta te njihovu sadašnju i željenu osposobljenost u ovom području.

Najveći broj ispitanika, njih 69,20% smatra kako je iznimno važno poznavati zdravstvene aspekte tjelesnog kretanja i sporta, 27,00% ispitanika smatra kako je značajno poznavati navedene zdravstvene aspekte, 3,04% ispitanika tvrdi kako poznavanje tih aspekata nije dovoljno značajno te 0,76% ispitanika smatra kako je poznavanje istih zdravstvenih aspekata beznačajno.

Što se tiče sadašnje osposobljenosti ispitanika, 51,52% njih smatra kako su dovoljno osposobljeni te da poznaju zdravstvene aspekte tjelesnog kretanja i sporta, 34,09% ispitanika smatra se iznimno osposobljenim za poznavanje istih aspekata tjelesnog kretanja i sporta, 13,26% ispitanika za sebe smatra kako nisu dovoljno osposobljeni te da ne poznaju dovoljno zdravstvenih aspekata tjelesnog vježbanja, dok 1,14% ispitanika smatra kako uopće nisu osposobljeni za ovo područje.

Vrlo velik broj ispitanika, njih 73,38% bi željeli biti iznimno osposobljeni za poznavanje zdravstvenih aspekata tjelesnog kretanja i sporta, 23,57% ispitanika bi željelo imati kompetencije i znanja u ovom području, dok 1,52% ispitanika ne bi željelo ili bi željelo tek dovoljno poznavati navedene zdravstvene aspekte.

Vrlo je bitno da sve osobe koje rade i djeluju u odgojno-obrazovnom procesu shvate važnost djetetova tjelesnog kretanja i bavljenja sportom jer upravo to snažno djeluje na djetetovo zdravlje. Temeljem dobivenih rezultata u ovom istraživanju, može se pretpostaviti kako su ispitanici vrlo te iznimno svjesni važnosti zdravstvenih aspekata tjelesnog kretanja i sporta. Također je da imaju iznimnu želju za nadogradnjom svojeg znanja u ovom području. Cox (2005) ističe kako redovna tjelesna aktivnost uvelike povećava kvalitetu života na psihološkom i fiziološkom planu. Ono podiže razinu psihofizičkih i funkcionalnih sposobnosti što je temeljni pokazatelj stupnja zdravlja. Ljudski je organizam biološki predodređen za kretanje stoga mu je upravo tjelesna aktivnost potrebna za pravilno funkcioniranje (Cox, 2005).

Grafikon 9. Poznavanje kineziološke metodike u odgojno-obrazovnom procesu

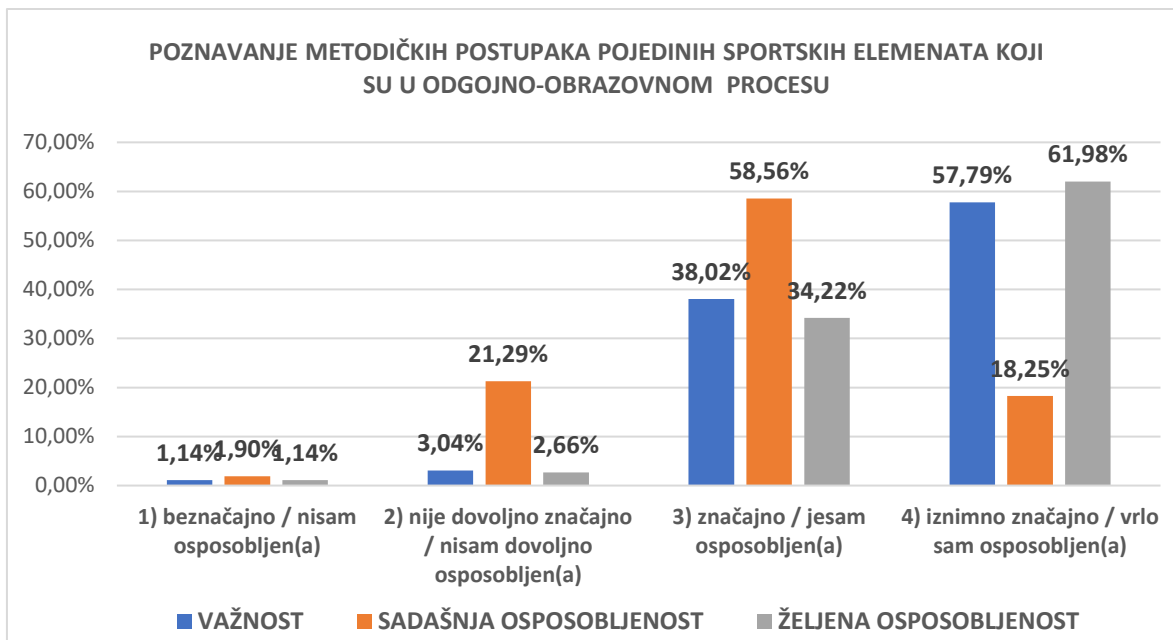
Priloženi grafikon (Grafikon 9.) prikazuje rezultate ispitanika o pitanju poznavanja kineziološke metodike u odgojno-obrazovnom programu. Prikazana je važnost koju oni pripisuju toj kompetenciji, njihova sadašnja te željena osposobljenost u tom području.

Najveći postotak ispitanika, njih 62,36% tvrdi kako je ova kompetencija iznimno značajna i važna, 32,32% ispitanika tvrde kako je prema važnosti značajno poznavanje kineziološke metodike u odgojno-obrazovnom procesu, 4,92% ispitanika smatraju kako za njih prema važnosti nije dovoljno značajno poznavanje ove kompetencije te 0,38% ispitanika tvrdi kako je ono beznačajno.

Prema sadašnjoj osposobljenosti, najveći je broj ispitanika, njih 53,99% odgovorilo kako su osposobljeni te da poznaju kineziološku metodiku u odgojno-obrazovnom procesu, 28,14% ispitanika smatra kako su vrlo osposobljeni te da imaju dobre kompetencije u poznavanju kineziološke metodike, 15,59% ispitanika smatra kako nisu dovoljno osposobljeni za navedenu kompetenciju te je 2,28% ispitanika odgovorilo kako smatraju da nisu osposobljeni za ovo područje.

Najveći je broj ispitanika, njih 68,82% odgovorilo kako bi željeli biti vrlo osposobljeni u području poznavanja kineziološke metodike u odgojno-obrazovnom procesu, 27,38% ispitanika bi samo željeli biti osposobljeni za to područje, dok bi manji dio ispitanika, njih 2,66% željelo biti dovoljno osposobljeno dok 1,14% ispitanika ne bi željelo biti kompetentno u poznavanju kineziološke metodike u odgojno-obrazovnom procesu.

Temeljem ovih dobivenih rezultata, može se pretpostaviti kako su ispitanici u koje spadaju studenti predškolskog odgoja, odgojitelji (SSS), odgojitelji pripravnici, prvostupnici, magistri ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te ostale ispitane osobe koje rade u ranom i predškolskom odgojno-obrazovnom području vrlo svjesne važnosti poznavanja kineziološke metodike u odgojno-obrazovnom procesu te imaju želju za daljnje osposobljavanje u tom području. To je izrazito važno jer, kako Findak, Prskalo i Babin (2013) kažu, kineziološka je metodika jedina znanost koja u cjelini istražuje neposredan odgojno-obrazovan proces u kineziološkoj edukaciji, sportu, sportskoj rekreaciji i kineziterapiji. Predmet istraživanja kineziološke metodike su svi organizacijski oblici rada koji egzistiraju u svim navedenim područjima (Findak, Prskalo, Babin, 2013).

Grafikon 10. Poznavanje metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata koji su u odgojno-obrazovnom procesu

Navedeni grafikon (Grafikon 10.) prikazuje rezultate istraživanja o pitanju kompetentnosti odnosno poznavanja metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata koji su u odgojno-obrazovnom procesu. Prikazana je važnost ispitanika koju oni pridodaju toj kompetenciji te njihova sadašnja i željena osposobljenost u tom području.

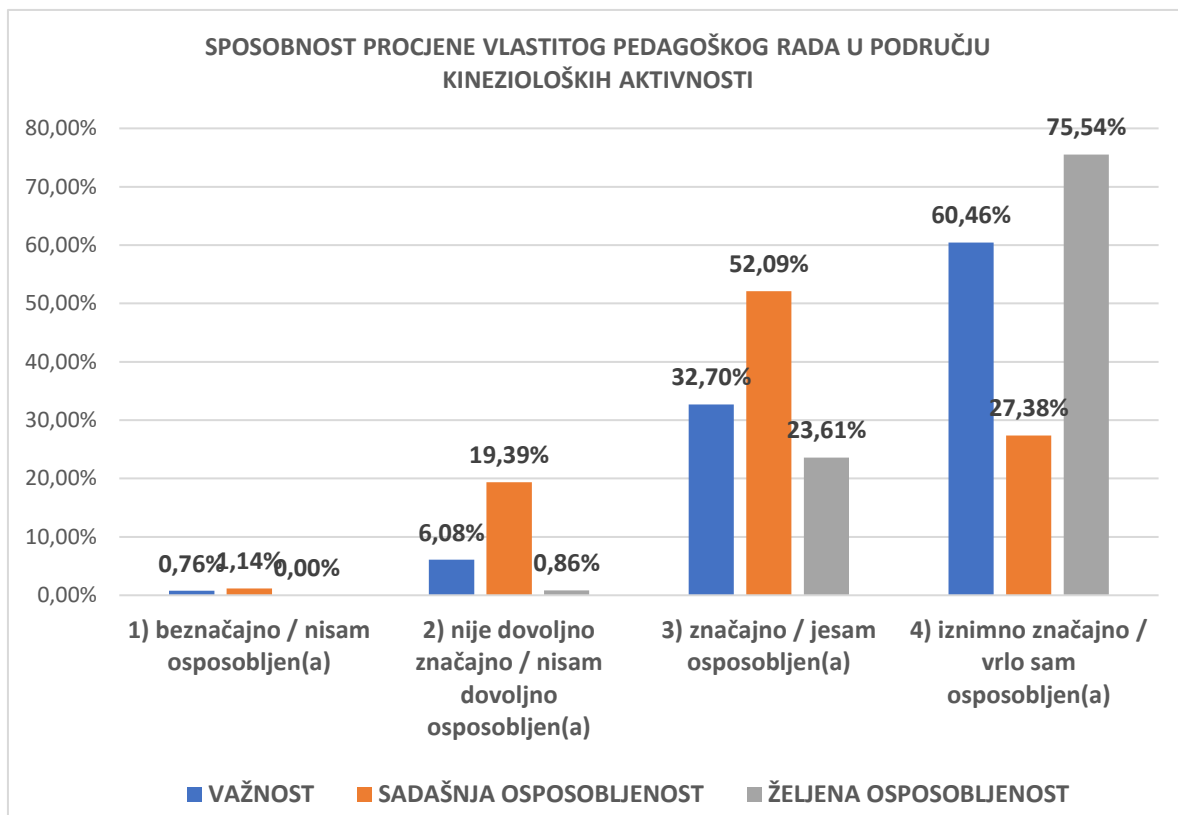
Najveći broj ispitanika u ovom istraživanju, njih 57,79% smatra kako je ova kompetencija o poznavanju metodičkih postupaka iznimno značajna i važna, 38,02% ispitanika tvrdi kako je prema važnosti poznavanje ove kompetencije značajno, 3,04% ispitanika smatra kako poznavanje metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata koji su u odgojno-obrazovnom procesu nisu dovoljno značajni, dok 1,14% ispitanika smatra kako je poznavanje navedenih metodičkih postupaka beznačajno.

Prema sadašnjoj osposobljenosti, 58,56% ispitanika smatra kako su osposobljeni te da poznaju metodičke postupke pojedinih sportskih elemenata koji su u odgojno-obrazovnom procesu, 21,29% ispitanika smatra kako nisu dovoljno kompetentni u navedenom području, 18,25% ispitanika se smatra vrlo osposobljenim za poznavanje metodičkih postupaka, dok 1,90% ispitanika smatra da nisu osposobljeni niti kompetentni u ovom području.

Najveći se postotak ispitanika, njih 61,98% izjasnilo kako bi željeli biti vrlo kompetentni odnosno osposobljeni u području poznavanja metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata, 34,22% ispitanika bi željelo biti osposobljeno u navedenom području, 2,66% ispitanika željelo bi biti dovoljno osposobljeno, dok 1,14% ispitanika ne bi željelo biti osposobljeno u poznavanju metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata.

Uz pomoć dobivenih rezultata, može se reći kako su ispitanici vrlo svjesni važnosti poznavanja metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata koji su u odgojno-obrazovnom

procesu no njihovo je trenutno znanje na nešto nižoj razini od željene. Važno je da djelatnici ranog i predškolskog odgojno-obrazovnog procesa osvjeste važnost stalnog usavršavanja i poboljšanja u ovom području.

Grafikon 11. *Sposobnost procjene vlastitog pedagoškog rada u području kinezioloških aktivnosti*

U ovom su istraživanju, u grafikonu (Grafikon 11.) prikazani rezultati o procjeni pedagoškog rada ispitanika u području kinezioloških aktivnosti. Ispitanici su procjenjivali važnost koju pridaju navedenoj sposobnosti te njihovu sadašnju i željenu osposobljenost u tom području.

Najveći broj ispitanika, njih 60,46% smatra kako je sposobnost procjene vlastitog pedagoškog rada u području kinezioloških aktivnosti od iznimne važnosti, ovu sposobnost 32,70% ispitanika smatra značajnim, 6,08% ispitanika tvrdi kako procjenjivanje vlastitog pedagoškog rada nije od velike važnosti, dok je 0,76% ispitanika odgovorilo kako je za njih ovo područje beznačajno.

Vezano uz sadašnju osposobljenost ispitanika, najveći postotak njih, točnije 52,09% smatra kako su osposobljeni te sposobni u procjenjivanju vlastitog pedagoškog rada u području kinezioloških aktivnosti, 27,38% ispitanika tvrdi da su iznimno osposobljeni u ovom području, 19,39% njih smatra kako nisu dovoljno osposobljeni, dok 1,14% ispitanika smatra kako nisu uopće osposobljeni te da nemaju sposobnost procjene vlastitog pedagoškog rada u navedenom području.

Visokih 75,54% ispitanika odgovorilo je kako bi željeli biti vrlo, odnosno iznimno osposobljeni u procjeni vlastitog pedagoškog rada u području kinezioloških aktivnosti, njih 23,61%

željelo bi biti osposobljeno u ovom području, dok bi 0,86% ispitanika željelo biti dovoljno osposobljeno, a niti jedan ispitanik, odnosno 0,00% ispitanika ne bi željelo biti osposobljeno te sposobno procjenjivati svoj pedagoški rad u navedenom području.

Zahvaljujući dobivenim rezultatima o sposobnosti procjene ispitanikova pedagoškog rada u području kinezioloških aktivnosti može se pretpostaviti kako su ispitanici vrlo svjesni važnosti i ozbiljnosti ovog područja. Ovo područje vlastite samoprocjene i profesionalnog razvoja u području kinezioloških aktivnosti od iznimne je važnosti upravo zato što je samoprocjena temelj i ključ za daljnje unaprjeđivanje u tom području. Prilikom samoprocjene svoj rada, odgojitelji mogu uvidjeti neke nedostatke, ali i kvalitete u svom radu, učiti na mogućim greškama, raditi na poboljšanju svojih kompetencija te time unaprjeđivati svaki budući sat tjelesne kulture. Profesionalni je razvoj odgojitelja vrlo kompleksan i dugotrajan proces koji podrazumijeva razvijanje kompetencija odgojitelja s ciljem unaprjeđivanja razvoja i postignuća djece (Jurčević Lozančić, 2018).

7. ZAKLJUČAK

Kineziološka je aktivnost djece jedna od najbitnijih stavki u njihovom životu, ona im osigurava zdrav, cjelovit i kvalitetan rast i razvoj. S obzirom na današnji sjedilački način života kod djece se vrlo često javljaju bolesti kao što je pretilost, dijabetes i slično. Upravo iz tog razloga vrlo je bitno da ih odgojitelji i roditelji svakodnevno uče o zdravom načinu života. Odgojitelji ih mogu, zahvaljujući svojim profesionalnim obilježjima i kompetencijama poticati na kineziološku aktivnost i njezinu važnost. Isto tako, važno je da s djecom provode kvalitetne sate tjelesne i zdravstvene kulture u skladu s njihovom dobi i mogućnostima. Svoje kompetencije odgojitelji stječu formalnim obrazovanjem no izričito je bitno da ih unaprjeđuju, da se stalno stručno usavršavaju, da se koriste različitim metodama i načinima rada, da budu u korak s aktualnostima te da sve što rade, rade isključivo za dobrobit djece. Odgojitelji se, kako provedeno istraživanje prikazuje, susreću s različitim radnim uvjetima. U provedenom istraživanju vidljivo je da najveći ispitanika tvrdi kako njihov vrtić ima vlastite sportske površine koje su premale u odnosu na broj djece, nadalje, velik broj ispitanika smatra kako njihov vrtić ima dovoljno velike vlastite sportske površine za svu djecu u vrtiću, velik postotak je ispitanika čiji vrtić uopće nema vlastitih sportskih površina, dio ispitanika tvrdi kako je njihov vrtić bez vlastitih sportskih površina te da se nastava provodi u unajmljenim prostorima, dok najmanji broj ispitanika smatra kako vrtić u kojem rade ima superiorne vlastite sportske površine. Neki su odgojno-obrazovni objekti zastarjeli, često nemaju vlastitih sportskih površina, ako ih i imaju često su premali u odnosu na broj djece. Unatoč takvim radnim uvjetima, jako je važno da odgojitelji koriste svo svoje znanje i kompetencije te da iskoriste svoj potencijale i provedu sat tjelesne i zdravstvene kulture što je bolje moguće. Na pitanje o količini i kvaliteti sportskih rekvizita rezultati su pokazali kako najveći broj ispitanika smatra kako njihov vrtić ima dobru opremljenost, velik broj ispitanika smatra kako je njihov vrtić dovoljno opremljen sportskim rekvizitima, dosta velik broj ispitanika tvrdi kako je vrtić u kojem rade nedovoljno opremljen sportskim rekvizitima, dok najmanji broj ispitanika smatra da njihov vrtić ima odličnu opremljenost sportskim rekvizitima. Rezultati su istraživanja također pokazali kako ispitanici, u koje spadaju studenti predškolskog odgoja, odgojitelji (SSS), pripravnici, magistri ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja te ostale osobe koje rade kao odgojno-obrazovni djelatnici u predškolskim ustanovama, velikom većinom shvaćaju važnost zdravstvenih aspekata tjelesnog vježbanja, poznavanja kineziološke metodike i metodičkih postupaka pojedinih sportskih elemenata te da je većina njih sposobna procijeniti vlastiti pedagoški rad u ovom području. Vrlo je bitno da odgojitelji, a i djeca, poznaju zdravstvene aspekte i dobrobiti koje stoje iza fizičke aktivnosti. Isto tako, važno je da odgojitelji shvaćaju važnost kineziološke metodike i metodičkih postupaka te da u tom području unaprjeđuju svoje kompetencije. Procjena vlastitog rada jedna je od glavnih odrednica za unaprjeđivanje profesionalnih kompetencija odgojitelja u području kinezioloških, ali i ostalih odgojno-obrazovnih područja. Samoprocjenom se dolazi do određenih shvaćanja, uviđaju se eventualne pogreške, ukazuje se na dobre i loše strane provedenih aktivnosti, njome dobivaju povratne informacija o kvaliteti vlastitog rada, ali to ih usmjerava za daljnji rad.

8. LITERTURA

1. Alić, J., Petrić, V., Badrić, M. (2016). *Tjelesna i zdravstvena kultura u osnovnom školstvu: analiza propisanih nastavnih sadržaja*. Napredak : časopis za pedagoški teoriju i praksu. 157(3). 341-359.
2. Benčić, A. (2016). *Tjelesna aktivnost djece predškolske dobi. Završni rad*. Pula: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli.
3. Brajković S., Burić, H. (2006). *Uspješno mentoriranje odgajatelja u pristupu usmjerenom na dijete: priručnik za mentore*. Zagreb: Pučko otvoreno učilište Korak po korak.
4. Cox, R. (2005). *Psihologija sporta: koncepti primjene*. Jastrebarsko: Naklada Slap.
5. Findak V. (1995). *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture u predškolskom odgoju*. Zagreb: Školska knjiga.
6. Findak, V. (1999). *Metodika tjelesne i zdravstvene kulture: priručnik za nastavnike tjelesne i zdravstvene kulture*. Zagreb: Školska knjiga.
7. Findak, V., Delija, K. (2001). *Tjelesna i zdravstvena kultura u predškolskom odgoju*. Zagreb: Edip.
8. Findak, V., Prskalo, I. (2004). *Kineziološki leksikon za odgojitelje*. Petrinja: Visoka učiteljska škola u Petrinji
9. Findak, V., Prskalo, I., Babin, J. (2013). *Kineziološka metodika u suvremenom odgojno-obrazovnom sustavu. Metodike u suvremenom odgojno-obrazovnom sustavu*. Zagreb: Akademija odgojno-obrazovnih znanosti Hrvatske.
10. Ivanković A. (1982). *Tjelesni odgoj djece predškolske dobi*. Zagreb: Školska knjiga.
11. Jenko Miholić, S. (2017). *Kineziološke kompetencije učitelja primarnog obrazovanja u Republici Hrvatskoj* (Disertacija). Zagreb: Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet.
12. Jurčević Lozančić, A. (2018). *Social Competences of Kindergarten Teachers – Are We Applying Contemporary Knowledge?*. Croatian Journal of Education. 20 (Sp.Ed.1). 47-58.
13. Kurjan Manestar, V. (2002). *Vježbajmo zajedno: priručnik iz tjelesno-zdravstvene kulture*. Zagreb: Profil.

14. Leksikografski zavod Miroslav Krleža. (2021). *Hrvatska enciklopedija. Mrežno izdanje*. URL: <http://www.enciklopedija.hr/Natuknica.aspx?ID=44728> (10.05.2023.)
15. Lučić, K. (2007). *Odgojiteljska profesija u suvremenoj odgojno-obrazovnoj ustanovi*. 9 (1). 151-164. URL: <https://hrcak.srce.hr/file/32805> (26.04.2023.)
16. Matković, T., Ivšić, I. (2020). *Uvjeti rada u RPOO iz perspektive pedagoškog standarda*. U: Ivšić, I., Jaklin, K. (ur.). *Raditi u dječjim vrtićima: rezultati istraživanja uvjeta rada u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju*. Zagreb: Sindikat obrazovanja, medija i kulture Hrvatske. 78-108.
17. Mendeš, B. (2018). *Profesionalno obrazovanje odgojitelja predškolske djece: od jednogodišnjeg tečaja do sveučilišnog studija*. Zagreb: Golden marketing - Tehnička knjiga.
18. Miljković D., Đuranović M. i Vidić T. (2019). *Odgoj i obrazovanje- iz teorije u praksu*. Zagreb: IEP-D2,UFZG.
19. Narodne novine: Službeni list Republike Hrvatske. (1997). *Pravilnik o načinu i uvjetima napredovanja u struci i promicanju u položajna zvanja odgojitelja i stručnih suradnika u dječjim vrtićima*. NN 133/1997 URL: https://narodnenovine.nn.hr/clanci/sluzbeni/1997_12_133_1926.html (20.05.2023.)
20. Neljak B. (2009). *Kineziološka metodika u predškolskom odgoju*. Zagreb: Kineziološki fakultet.
21. Neljak B. (2013). *Opća kineziološka metodika*. Zagreb: Gopal.
22. Pejčić, A. (2005). *Kineziološke aktivnosti za djecu predškolske i rane školske dobi*. Rijeka: Visoka Učiteljska škola u Rijeci Sveučilišta u Rijeci.
23. Petrič V. (2019). *Kineziološka metodika u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju*. Rijeka: Sveučilište u Rijeci, Učiteljski fakultet.
24. Prskalo I. (2004). *Osnove kineziologije: udžbenik za studente učiteljskih škola*. Petrinja: Visoka učiteljska škola.
25. Prskalo, I. i Sporiš, G. (2016). *Kineziologija*. Zagreb: Školska knjiga.
26. Stella, I. (1974). *Dječji vrtići: Prostor i oprema za tjelesni odgoj i igru djece*. Zagreb: Školska knjiga.

9. PRILOZI

Upitnik koji se koristio u svrhu istraživanja (Slika 2., Slika 3., Slika 4., Slika 5.):

Kompetentnost na području kinezioloških aktivnosti
 Koordinator: Sveučilište u Zagrebu – Učiteljski fakultet.
 Nosio: Doc.dr.sc. Srna Jenko Miholić

Poštovane kolegice i kolege!
 Zbog velikih promjena u društvu i promijenjenoga životnog stila djece i mladih, sve je značajnija uloga odgajatelja u uvođenje djeteta u kineziološke aktivnosti. kineziološka aktivnost je od iznimne važnosti za psihičko i fizičko zdravlje kod odraslih, a i kod djece. Aktivnošću uče prvo puzanje, prve korake, razvijaju motoriku... Kako bi vidjeli kolika je svijest o važnosti kinezioloških aktivnosti provodimo ovaj upitnik. Ljubazno Vas molimo da ga pažljivo i iskreno ispunite. Vaše mišljenje bit će iznimno vrijedno kod ocjene osnovnih znanja i vještina. **Upitnik je anoniman, a podatci će biti upotrijebljeni samo u istraživačke svrhe.**

Dio A: OPĆENITI PODATCI

U srednji stupac upišite odgovarajući broj.

Spol	1 = ženski, 2 = muški
Stupanj obrazovanja	1 = student/ica predškolskog studija; 2 = odgajatelj (SSS); 3 = odgajatelj pripravnik. 4 = odgajatelj prvostupnik (bacc.); 5 = magistar ranog i predškolskog odgoja i obrazovanja; 6 = ostalo (upiši: _____)
Radno mjesto	1 = vrtić (odgajatelj u grupi); 2 = vrtić (pomoćni odgajatelj); 3 = odgajatelj-pripravnik - (pitanje se ne odnosi na studente)
Osnivač	1 = pravna osoba (grad, vjerska organizacija i sl.); 2 = fizička osoba (privatni vrtić)
Radna dob	1 = do 5 godina; 2 = od 5 do 10 godina; 3 = od 10 do 15 godina; 4 = od 15 do 20 godina; 5 = više od 20 godina. - (pitanje se ne odnosi na studente)
Zvanje	1 = odgajatelj; 2 = mentor; 3 = savjetnik. - (pitanje se ne odnosi na studente)
Broj pošte	Upišite poštanski broj mjesta, u kojem radite. - (pitanje se ne odnosi na studente)
Dob	Upišite svoju dob.
Tjelesna visina	Upišite svoju tjelesnu visinu (cm).
Tjelesna težina	Upišite svoju tjelesnu težinu (kg).
Opseg trbuha	Upišite svoj opseg trbuha (cm).
Sportska aktivnost	Upišite koliko se bavite rekreacijskim sportom. 1 = nikada; 2 = samo za vrijeme praznika; 3 = prosječno jedan put mjesečno; 4 = jedan put tjedno; 5 = dva do tri puta tjedno; 6 = svaki dan.
Radni uvjeti:	
Veličina sportske dvorane i drugih vrtićkih sportskih površina	1 = bez vlastitih sportskih površina; 2 = bez vlastitih sportskih površina, nastava se provodi u unajmljenim prostorima; 3 = vlastite sportske površine, ali premale u odnosu na broj djece; 4 = dovoljno velike vlastite sportske površine za svu djecu u vrtiću; 5 = superiorne vlastite sportske površine
Sportski rekviziti – količina i kvaliteta	1 = nedovoljna opremljenost; 2 = dovoljna opremljenost; 3 = dobra opremljenost; 4 = odlična opremljenost
Cjeloživotno učenje:	
Seminari, radionice	Na koliko ste stručnih seminara, vezanih uz tjelesnu i zdravstvenu kulturu, bili u posljednje dvije godine? 0 = ni na jednom; 1 = na jednom; 2 = na dva; 3 = na tri; 4 = na četiri ili više
	Na koliko ste stručnih seminara, nevezanih uz tjelesnu i zdravstvenu kulturu, bili u posljednje dvije godine? 0 = ni na jednom; 1 = na jednom; 2 = na dva; 3 = na tri; 4 = na četiri ili više
Stručna literatura	Pratite li redovito stručnu literaturu s područja tjelesne i zdravstvene kulture (npr. stručne časopise, knjige)? 0 = nikada; 1 = ponekad; 2 = redovito
Interneti izvori	Pratite li stručne internetske izvore s područja tjelesne i zdravstvene kulture? (npr. internetske forume, stručne internetske stranice i sl.)? 0 = nikada; 1 = ponekad; 2 = redovito
Uključenost u projekte	Uključujete li se u projekte povezane s tjelesnom i zdravstvenom kulturu? 0 = nikada; 1 = ponekad; 2 = redovito
	Uključujete li se u projekte, povezane s drugim vrtićkim programima? 0 = nikada; 1 = ponekad; 2 = redovito

Stranica 1 od 4

Slika 2. Prva stranica upitnika „Kompetentnost na području kinezioloških aktivnosti“

Dio B: KOMPETENCIJE

Kompetentnost možemo jednostavno naznačiti kao **efikasnu upotrebu znanja u praktičnim okolnostima**. U tablici su navedene različite **opće kompetencije** (osnovna znanja i vještine) koje mogu biti važne za rad odgajatelja i **specifične kompetencije** koje su naročito važne u kineziološkim aktivnostima. Za procjenu smo odabrali skalu s četiri stupnja, gdje 1 znači potpuno beznačajno, a 4 iznimno značajno odnosno odličnu osposobljenost. Pažljivo pročitajte svaku kompetenciju posebno i u svakom stupcu zaokružite odgovarajući broj.

U prvom stupcu procijenite **važnost** navedenog znanja ili vještine za kvalitetan rad i uspjeh u poučavanju kinezioloških aktivnosti u suvremenoj edukaciji. U drugom stupcu procijenite **svoju stvarnu** osposobljenost, odnosno znanje za izvođenje kineziološke aktivnosti U trećem stupcu procijenite vašu **željenu** osposobljenost, odnosno znanje na području kinezioloških aktivnosti.

OPĆE (GENERIČKE) KOMPETENCIJE I ZNANJA 1 – beznačajno / uopće nisam osposobljen(a) 2 – nije dovoljno značajno / nisam dovoljno osposobljen(a) 3 – značajno / jesam osposobljen(a) 4 – iznimno značajno / vrlo sam osposobljen(a)	Važnost koju vi pripisujete kompetenciji	Vaša sadašnja osposobljenost	Vaša željena osposobljenost
Sposobnost za timski rad	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost dobrog komuniciranja (s djecom, roditeljima, drugim odgajateljima, stručnim timom, trenerima itd.)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost vođenja skupine (skupine, aktiva odgajatelja, odgajateljsko vijeće i sl.)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za fleksibilnu upotrebu znanja u praktičnim situacijama	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za prilagođavanje i djelovanje u novim situacijama	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za prepoznavanje, koncipiranje i rješavanje problema	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje djelovanja odgojnog sustava kao cjeline	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje odgojno-obrazovanih koncepata i mogućnosti koje nude	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje zakonodavstva na području predškolskog sustava	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za definiranje ciljeva i nastavnog uspjeha, odnosno osposobljenost za plan i program rada	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Upotreba različitih pedagoških strategija ponašanja (npr. poticanje učenikovog reflektivnog razmišljanja, upotreba različitih tipova poticaja i sl.)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje osnovnih didaktičkih principa te općenito planiranja i programiranje teorije rada	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Upotreba metodičkih vještina (prilagođavanje planiranja posebnostima pojedinca ili skupine, izbor različitih metodičkih postupaka, organizacija nastave, izbor odgovarajućih postupka za procjenu djetetovog napretka, izlaganje povratnih informacija)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje i razumijevanje razvojnih karakteristika i individualnih potreba djece	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje i razumijevanje socijalnih i kulturnih karakteristika specifičnih skupina (djeca s posebnim potrebama)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost apstraktnog mišljenja, analize i sinteze	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje karakteristika istraživačkog rada (postavljanje hipoteza, izbor istraživačke metodologije, interpretacija rezultata)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za istraživanje na odgovarajućoj razini	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za planiranje i upravljanje vremenom	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za motiviranje i vođenje ljudi prema zajedničkim ciljevima	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za formiranje i vođenje različitih projekata	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za preuzimanje inicijative, razvijen poduzetnički duh	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost povezivanja s vanjskim ustanovama (drugim vrtićima, zajednicama, različitim organizacijama, institutima, društvima itd.)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

Stranica 2 od 4

Slika 3. Druga stranica upitnika „Kompetentnost na području kinezioloških aktivnosti“

Mentorske sposobnosti (pomoć mladim odgajateljima, studentima na praksi.)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za upotrebu različite informacijske i komunikacijske tehnologije	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Komuniciranje na stranom jeziku	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za rad u međunarodnoj suradnji	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Razumijevanje značenja da svi sudionici nastave imaju jednake mogućnosti bez obzira na sposobnosti, razvojne karakteristike, spol i socijalno okruženje	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost etičkog i stručno korektnog odnosa prema djetetu.	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost poštivanja sigurnosnih načela pri izvođenju aktivnosti	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za društveno odgovorno (npr. ekološko) i civilno svjesno djelovanje (npr. poštivanje povijesnih činjenica, nacionalnog identiteta i sl.)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poštovanje multikulturalnosti	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost kritičkog mišljenja i samokritičnosti.	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCIJE 1 – beznačajno / uopće nisam osposobljen(a) 2 – nije dovoljno značajno / nisam dovoljno osposobljen(a) 3 – značajno / jesam osposobljen(a) 4 – iznimno značajno / vrlo sam osposobljen(a)	Važnost koju vi pripisujete kompetenciji	Vaša sadašnja osposobljenost	Vaša željena osposobljenost
Poznavanje društvene važnosti kinezioloških aktivnosti i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje kulturnih aspekata kinezioloških aktivnosti i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje filozofskih aspekata KA i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje povijesnih aspekata KA i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poštivanje socijalnih okolnosti u kineziološkim aktivnostima	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje zdravstvenih aspekata tjelesnog kretanja i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje anatomsko-funkcionalnih aspekata tjelesnog kretanja i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje fizioloških aspekata tjelesnog kretanja i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje biomehaničkih aspekata tjelesnog kretanja i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje psiholoških aspekata kinezioloških aktivnosti i sporta	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje tjelesnog i motoričkog razvoja djece i mladih	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje utjecaja medija na kineziološke aktivnosti i sport	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje financijskih čimbenika u KA i sportu	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje teorije sportskog treniranja	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje nastavnog plana za odgojno obrazovni - sportski program	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje nastavnog programiranja za odgojno obrazovni program	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za jasno određivanje ciljeva i uspjeha (standarda) za službeni odgojno obrazovni plan	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje kineziološke metodike u odgojno obrazovnom procesu	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje metodičkih postupka pojedinih sportskih elemenata koji su u odgojno obrazovnom procesu	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poznavanje metodičkih postupka pojedinih sportskih elemenata koji nisu u odgojno obrazovnom procesu	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za prikazivanje (demonstraciju) pojedinih sportskih elemenata koji su odgojnom obrazovnom procesu	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4

Slika 4. Treća stranica upitnika „Kompetentnost na području kinezioloških aktivnosti“

Sposobnost upotrebe različitih metoda rada (objašnjavanje, prikazivanje...) i metodičko-organizacijskih oblika rada (vježbanje u skupini, frontalno, individualno vježbanje) u kineziološkim aktivnostima	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za pedagoško vođenje skupine u kineziološkim aktivnostima (upravljanje konfliktima, poštivanje različnosti, etičnosti...)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Osposobljenost za posebne pedagoške pristupe (rad s djecom s posebnim potrebama uključenom u redoviti program, rad s talentiranim za sport, rad s nemirnom, u ponašanju problematičnom djecom, rad sa zdravstveno ugroženima...) u kineziološkim aktivnostima	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Poštivanje principa uključivanja, individualizacije i diferencijacije u nastavi tjelesne i zdravstvene kulture	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Identifikacija talentiranih djece i njihovo usmjeravanje u sport	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost poticanja djece na sportski aktivno provođenje slobodnog vremena.	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost poticanja djece na učenje (stjecanje sportskih vještina i znanja) kreativnim obrazovnim i načinom.	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost poticanja kreativnosti (traženje različitih rješenja motoričkih problema, upotreba različitih sportskih znanja u danim okolnostima...)	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Svijest o značenju stalnoga stručnog usavršavanja	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Organizacijske sposobnosti i znanja za provedbu vrtičkih i izvanvrtičkih sportskih programa	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost za poticanje osobnog napretka djece	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Sposobnost procjene vlastitog pedagoškog rada u području kinezioloških aktivnosti	1 2 3 4	1 2 3 4	1 2 3 4
Vaš prijedlog kompetencija, prema važnosti, za koje mislite da svaki od Vas mora steći da bi uspješno obavljao posao. Upišite prema važnosti od najvažnije do najmanje važne.			

Hvala na suradnji!

Slika 5. Četvrta stranica upitnika „Kompetentnost na području kinezioloških aktivnosti“

IZJAVA O IZVORNOSTI ZAVRŠNOG RADA

Ja, Nives Bregeš, izjavljujem da je moj završni rad pod naslovom: *Radni uvjeti i neke kompetencije odgojitelja u području kinezioloških aktivnosti* izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristila drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

Nives Bregeš